

ULSUNUMUS

Buenos Aires, Año VI N° 115

SARDARABAD

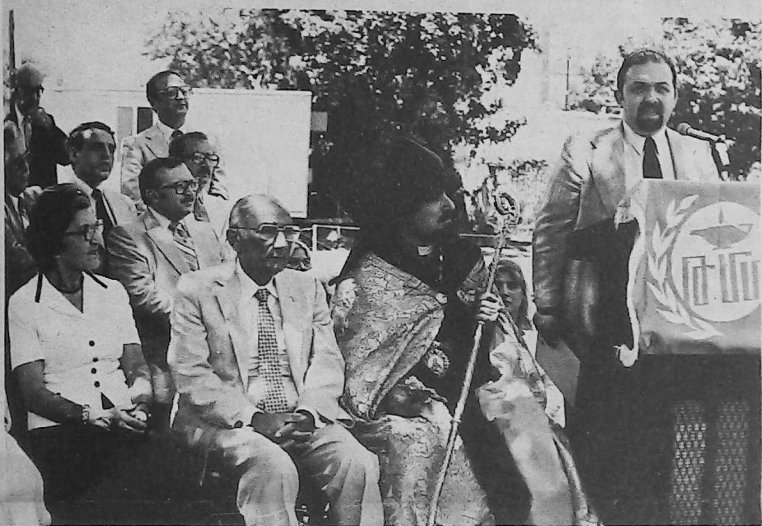
Sábado 9 de agosto de 1980

La Piedra Fundamental De La Escuela Dicranian

Como ya lo anunciáramos, el pasado 6 de julio fue colocada la piedra fundamental de la

nueva escuela ARSHAK DICRANIAN, de la Asociación Cultural Tekeyan, en los Ange-

les. Las fotografías ilustran sobre aspectos de este importante acto.

El señor Daniel Youssefian, representante de la Asociación Cultural Tekeyan de Sud América, aparece hablando durante

este acto. De derecha a izquierda se ve a Mosneor Vache Hovsepian, el Benefactor Arshak Dicranian y señora, el

señor Yervant Azadian, el señor Bedros Piandarian y el señor Nubar Berberian.

ESTADOS UNIDOS

Dos millones a los armenios del Líbano por la organización del Gobierno Americano para el desarrollo mundial

El Gobierno de los Estados Unidos ha destinado alrededor de dos millones de dólares a la Comisión Central de Colectas para la reconstrucción de los Barrios Armenios del Líbano.

ARMENIA y la COMUNIDAD ARMENIA EVANGÉLICA DE AMÉRICA, quienes solicitaron esa ayuda para la reconstrucción de los destruidos barrios de Hurch Hamud, Hadjin y Jalil.

La entrega de tan importante suma la efectuará la Organización del Gobierno Americano para el Desarrollo Mundial, que es una de las secciones del Ministerio de Asuntos Políticos Exteriores y comisión de Ayuda a los Países Extranjeros, de la Casa Blanca.

Y también tuvo significativa participación en el logro de esta ayuda la gestión del conocido político americano-armenio señor SET MOM-DJIAN.

Para lograr esta importante ayuda, presentaron solicitud a la Asamblea Armenia la UNION GENERAL ARMENIA DE BENEFICENCIA, la UNION DE AYUDA

La suma, cuyas cifras reales no se han publicado todavía, llegará a El Líbano en el próximo mes de Octubre. Esta entrega se suma a la de medio millón de dólares que el mismo organismo norteamericano otorgó en 1978 con el mismo destino.

U.G.A.B. entregó otros 110.000 US\$ para las necesidades educacionales y económicas de los armenios en el Líbano

Según información que nos llega de la Comisión Central de la UGAB, en Nueva York, en su última reunión dispuso el otorgamiento de las siguientes donaciones a la comunidad armenia de El Líbano:

	US\$
Fundación Armenia (AFED) para los asuntos financieros	25.000
Contribución para arreglos de aljibe y agua potable para el Centro Manoogian	20.000
Al Arzobispado de El Líbano	10.000
Para estudiantes no pudientes en los 5 Colegios de UGAB	10.000
Para equipamiento Consultorio Odontológico del Sanatorio Murad Ghazarian	10.000
Para el Patriarcado del Catolicosado Armenio de El Líbano	5.000
Para la Unión Evangélica Armenia (Líbano)	5.000
Al Colegio Vahan Tekeyan	5.000
A Institución Sahagian-Levon Mgrdchian	5.000
A Seminario Hamazkain Nzhan Palandjian	5.000
A fondo Pro-Repartriación Madre Patria	5.000
Para enfermos no pudientes	5.000
Total	110.000

Esta suma, con la colaboración de la Comisión Regional de El Líbano, se ha entregado a sus adjudicatarios.

La Comisión Central de la UGAB agradece al generoso donante que hizo posible realizar estos aportes al Líbano, y quien no quiso que su nombre fuera conocido.

Tekeyan Armenian Cultural Association RECOGNITION WEEKEND

PROCLAMATION THE TEKEYAN ARMENIAN CULTURAL ASSOCIATION IS DEDICATED TO ORGANIZING AND FINANCING ARMENIAN CULTURE BY ORGANIZING AND PRESENTING LITERARY PROGRAMS, LECTURES, DRAMATIC AND MUSICAL PRODUCTIONS, PUBLISHING BOOKS, PROMOTING CULTURAL EXCHANGE BETWEEN AMERICA AND THE ARMENIAN DIASPORA, AND...
THE CITY OF LOS ANGELES, ON JULY 14, 1980, AND THIS YEAR A MAJOR PROJECT OF THE ORGANIZATION IS THE ESTABLISHMENT OF AN ARMENIAN DAY SCHOOL IN THE HOLLYWOOD AREA WHICH MAKES THE CONVENTION A HISTORIC AND SIGNIFICANT EVENT.
NOW THEREFORE, I, TOM BRADLEY, MAYOR OF THE CITY OF LOS ANGELES, ON BEHALF OF ITS CITIZENS, DO HEREBY PROCLAIM JULY 14, 1980, AS TEKEYAN ARMENIAN CULTURAL ASSOCIATION RECOGNITION WEEKEND IN LOS ANGELES AND EXTEND OUR HEARTIEST GREETINGS TO ALL OF OUR ARMENIAN FRIENDS.

Tom Bradley MAYOR

La presente fotografía reproduce la proclama del Alcalde de Los Angeles, por la que declara

el día 4 de junio como "Día de la Asociación Cultural Tekeyan".

El señor Yervant Azadian, Presidente de la Asociación Cultural Tekeyan en los Estados Unidos de Norteamérica, entrega una plaqueta de reconocimiento al Benefactor señor Arshak Dicranian, en nombre de la Asociación que preside.

1920 TRATADO DE SEVRES 1980

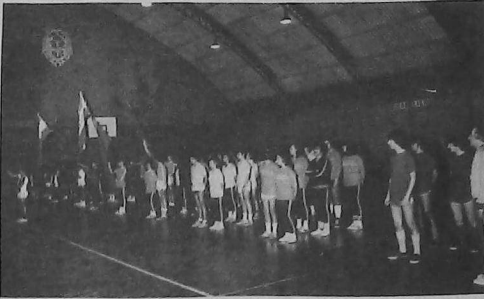
General Don José de San Martín

Boulogne Sur Mer, la pequeña ciudad del norte de Francia, fue el refugio del más grande héroe americano y sería también su primera tumba. Porque en ella se exilió voluntariamente luego de liberar a su Patria y América. Y allí terminaría su vida el 17 de agosto de 1850, a las 15 horas.

Al recordar su nombre, a los 130 años de su inmortalidad, honramos al héroe imbatible, audaz, generoso y desinteresado, que supo escribir las más gloriosas páginas en la historia de la Argentina y de América.

MONTEVIDEO

Olimpiadas "NAVASARTIAN"
del Secundario
"ALEX MANOOGIAN"

Como es tradicional, se inauguraron los terceros juegos Navasartian del liceo Alex Manoogian que se realizan en el Palacio de los Deportes Misak Kouyoumdjian.

Una vez más, los alumnos del secundario de U.G.A.B. realizaron el desfile inaugural, en el que estuvieron los diversos

equipos: Haig 76, Arax 77, Seván 78, Ereputi 79, Ararat 80, Ereván 80, Guilignia 81 y Arakadz 82.

Semana a semana se cumplirán los diversos partidos que culminarán al terminar el mes de agosto.

¡Adelante, jóvenes!

Homenaje a una gran docente.

Parte de la cabecera de la mesa en que junto a la homenajeada se destacan, la benefactora Sra. de Kouyoumdjian, y la presidenta de la Comisión de Damas de U.G.A.B. Sra. de Tahessian.

La Comisión de Damas del Colegio Liceo Nubarian-Alex Manoogian organizó un almuerzo homenaje a la profesora Rosita Chakigian de Keuseyan, quien cumple 25 años como docente de la danza armenia.

Durante todo este lapso Rosita ha dado lo máximo y mejor de sí por la difusión del folklore armenio; su vocación y su sentimiento patriótico han hecho el milagro. Armenia de alma, estudiosa del arte y humana, toda ella, es merecedora de este homenaje que congregó a un núcleo importan-

te de amigos y alumnos que quisieron agradecerle todo lo que ha hecho por la difusión de la danza armenia.

La benefactora Sra. de Kouyoumdjian prestó su presencia este simpático agape, amenizado por los integrantes del conjunto beat del Grupo Scout Ereván 50, en el que la profesora homenajeada danzó con sus alumnas entre las palmas de los presentes.

Otra realización magnífica de la Comisión que trabaja sin descanso por el bienestar del Colegio.

CORDOBA: FALLECIMIENTO

El 4 de agosto ppdo. dejó de existir la Sra. Hripsime Giovoglianian, a causa de una prolongada enfermedad.

Sardarabad expresa sus condolencias a sus hijos Setrak, Nvart, Mary, a sus nietos y al Consejo directivo de la Asociación Cultural Tekeyan Córdoba.

Córdoba Córdoba

U.G.A.B.

"CENA - SHOW"

Pro Olimpiada 1980

En los,

Salones del Aeropuerto
Internacional

Sábado 30 de agosto 1980

21 horas

Reservas anticipadas: Teléfono 51-7238

ARMENIA

Edición inglesa del "Manuscrito de la Tragedia", de Naregatzí

Una importante editorial armenia acaba de editar en inglés el famoso libro de Krikor Naregatzí "Manuscrito de la Tragedia".

Miles de ejemplares de esta

importante edición fueron adquiridos por varias distribuidoras de libros norteamericanas y pronto será puesto a la venta en los escaparates de las librerías.

Segunda Olimpiada "INTER-MARASH" (San Pablo - Brasil)

El día viernes 18 de julio, en horas del mediodía, arribaron las Delegaciones de Marash de Uruguay y la Argentina a la Sede Social de Marachá en San Pablo, en número de 150 personas (entre deportistas, Directivos y acompañantes) mas otros que llegaron por vía aérea y terrestre, haciendo un total de mas de 200 personas.

Recibidos por Directivos de la Entidad local, todos los visitantes fueron agasajados con un almuerzo preparado especialmente por la Comisión de Damas de la Institución.

Alrededor de las 21.30 horas, del mismo día viernes, en el gimnasio cubierto de Pacaembú con la presencia de Autoridades Nacionales, la Banda Sinfónica ejecutó los Himnos Nacionales de la Argentina, Uruguay y Brasil, desfilando las respectivas Delegaciones, en una ceremonia muy emotiva que culminó con el izamiento de Banderas, a cargo de los respectivos Presidentes de Comisión Directiva de Marash.

A continuación, dando comienzo a la Olimpiada, se disputó el encuentro de Voley (femenino) entre Brasil y Uruguay, posteriormente, fútbol de salón, Argentina Brasil.

Continuó el certámen todo el día sábado y domingo, finalizando ese día, en la Sede de Marachá, con el torneo de tenis de mesa, tabli y ajedrez. Cerca de las 23 horas tuvo lugar el acto de entrega de trofeos y medallas a los ganadores de las distintas disciplinas.

Las posiciones finales fueron: 1º Brasil, 71 puntos; 2º Argentina, 66; 3º Uruguay, 61 puntos.

La próxima, la 3ª. Olimpiada, se llevará a cabo en julio de 1981 en Buenos Aires - Argentina.

Los deportes que se disputaron fueron: Voley (femenino y masculino); Fútbol de salón y baby-fútbol; Basquet: tenis de mesa (femenino y masculino); ajedrez y Tabli.

El lunes 28 de Julio proximo pasado asistimos a la inauguración de otro local comercial de un compatriota nuestro lo cual logicamente nos llena de satisfacción ya que de esta manera nos da la pauta que la familia comercial armenia se agranda cada vez mas para beneplácito de toda la colectividad. Dicho establecimiento se encuentra en la Galeria Gral. Paz bajo la denominación de New Sport y se dedicará a la distribución de ropa para deportistas en toda su linea, todo bajo la dirección de los Sres. Adolfo Zakian y Andres Kasparian a quienes les deseamos el mayor de los exitos en su empresa.

RIGAR'S

Cambios en colección

Cuando esté en
CORDOBA
visite el
restaurante

AVDA. COLON 3800
(CBA.) ARGENTINA

Sintonice Todos los días
CX 46 Radio América
de Montevideo
"LA VOZ
de TEKEYAN"

en los 1450 kilohertzios
Lunes a sábado de 12 a 12.30 horas
Domingo de 10.15 a 11 horas.

Gira africana del conjunto armenio de opera y ballet

Comenzaron en la Capital de Argelia las actuaciones del Conjunto Armenio de Opera y Ballet. Durante esta gira, que duró 40 días, los maestros del Baile Armenio también actuaron en Túnez y Libia. En el programa presentado por la empresa promotora del espectáculo se mencionaba que el autor de muchas de las obras presentadas es el solista VILEN KALSTIAN.

Victor Hampartzumian en Atenas

El mundialmente famoso astrofísico Victor Hampartzumian se encuentra en Atenas, para asistir a la Reunión Científica Mundial en la isla de Samos, en homenaje a los 2300 años del natalicio de Aristarjos Samos.

Aristarjos Samos nació en la isla de Samos, en el año 320 A.C. y falleció en el año 250 A.C. fue un gran astrofísico y matemático. Siendo el primero en su materia, sus intentos de medir la distancia entre el sol y la luna resultaron positivos. Para su época era difícil aceptar sus teorías respecto que el sol es el centro de atracción de la luna y otros planetas inmoviles, y que éstos giran alrededor del mismo. A raíz de sus investigaciones los tildaron de hereje, por lo cual fue obligado a irse de Atenas.

Después de 21 siglos Copérnico quien revivió y reafirmo las teorías de Aristarjos: que la luna y otros planetas inmoviles giran alrededor del sol.

El astrofísico Victor Hampartzumian, en el transcurso de sus entrevistas oficiales, encontró tiempo para relacionarse con la comunidad Armenia. En un homenaje a su persona fue agasajado con una cena por la Comisión de U.G.A.B. y la Unión Cultural y Deportiva Ararat. Nuestro colega periodista de "Nor Ashjart" tuvo una prolongada e importante charla con el famoso astrofísico.

ESTADOS UNIDOS

Monseñor Torkom Manoukian agasajado por el congresal George Danielson, en Washington

De izquierda a derecha Mons. Torkom Manoukian, Sr. Edward Mardikian, Congresal Jorge Danielson y Monseñor Papken Varyabedian.

Washington: El Arzobispo Primado de la Iglesia Apostólica Armenia para el Este de los Estados Unidos y Canadá, S.E. Monseñor Torkom Manoukian, fue agasajado por el Congresal George Danielson, en ocasión de celebrarse la 78a. Convención Anual de la Iglesia Armenia de los Estados Unidos, que por primera vez tuvo lugar en la ciudad de Washington por invitación del clero parroquial de la Iglesia Santa María de dicha ciudad. En la cena servida con este motivo estuvieron presentes también los senadores Carl Levin y Robert Dal, así como también los representa-

tes Frank Annunzio, Edward Derounisky y Robert Drinan. Asimismo, participaron de este acto el Presidente de la Regional América de la U.G.A.B., señor Edward Mardigian, de la ciudad de Detroit, quien integra también el Consejo Directivo de la Iglesia Armenia de América; el Obispo Papken Varyabedian, representante de la Iglesia Armenia ante la Casa Blanca; el Embajador Set Momdjian, el señor Berry Zortian, miembro del Consejo Internacional de la UGAB y los eclesiásticos Husig Vartabed Baghdasian y Jayag Vartabed Barsamian.

COLEGIO DE HERMANAS DE LA INMACULADA CONCEPCION

Filadelfia. En esta importante ciudad americana existe un único Colegio Armenio Inmaculada, el que está a cargo de la Congregación de Hermanas Armenias Católicas de la Inmaculada Concepción, el que funciona desde hace 13 años y cuenta con la asistencia regular de 600 alumnos. Junto con el programa oficial de enseñanza, las Hermanas enseñan idioma, historia, geografía y música armenia.

Periódico Armenio "SARDARABAD"

Redacción y Administración
Enel. Niceto Vega 4779
Capital Federal

Director
NAHABET NAHABETIAN

Corresponsalia, receptoría de avisos y suscripciones en:

BRASIL

Sr. S. Hrair Chahinian
Av. Cavignani 191 - Ap. 84
Cep. 05579 - SAN PABLO
TEL. 813-6731

URUGUAY

Sr. Alberto Kermanian
Brito del Pino 1472 Ap. 1
Montevideo: Tel. 98-7230

CORDOBA

Sr. Carlos Giovogliaman
Libertad 1890
Córdoba: Tel. 51-7409

Registro Nacional de Prop. Intelectual: N° 1427944

Con acusaciones tontas y sin fundamento, el embajador turco en Washington se refiere al "Supuesto Genocidio Armenio"

El Embajador turco en los EE.UU. Shiukriu Elektagh, ha enviado extensas cartas a los Congresistas Norteamericanos a fin de "ilustrarlos y aclarar la historia de la matanza armenia" y sugiere que se den a publicidad las decisiones tomadas con respecto a la construcción de un pabellón en memoria de los mártires del genocidio armenio, que proyecta construirse en Washington D.C. Es de destacar que la posición de los congresistas es favorable a la construcción de este pabellón, por influencia de la Asamblea Armenia.

El Embajador turco insiste en que "una parte insignificante de armenios, constituida por extremistas" efectúa reclamaciones "infundadas" sobre "la matanza armenia no existente", y que no solamente "deforman la realidad histórica", sino que tam-

bién desprecian los elementales principios del humanismo. El Embajador encuentra muy cómicos los reclamos provenientes "de un grupo muy pequeño de armenios que el Gobierno otomano, en 1915, ha masacrado a un millón y medio de armenios quienes, pacíficamente, vivían en el imperio otomano una acusación infundada que en forma maligna desfigura la verdad.

Según lo dicho por Shiukriu Elektagh, el gobierno otomano "nunca ha auspiciado la matanza armenia, sino que simplemente trasladó de un lugar a otro a los armenios, de los cuales algunos murieron por causa de la primera guerra mundial". El Embajador Turco no se olvida de agregar, que el número de armenios que murieron en esa época es presentado "extremadamente deformado".

en tanto encuentra imprescindible recordar que en el tema que nos preocupa han muerto dos millones de turcos, en su mayoría como resultado "por actos de traición de parte de los armenios".

El Embajador insiste que sus afirmaciones están basadas "en datos exactos de la historia (que el único que recuerda en la carta escrita por Elektagh, se ha publicado en un tomo del libro del Stanford Swow). El político turco recuerda, también, que el pueblo turco y la mayoría de los armenios desean olvidarse de las desgracias ocurridas en el pasado, y que recordar ese pasado ya no beneficia a nadie...

Resultaría interesante averiguar: Shiukriu Elektagh ¿Cree en sus propias afirmaciones?

Textos Clásicos Armenios Reeditados

Los dos primeros volúmenes de la serie de Textos Clásicos Armenios Reeditados han aparecido, publicados por Caravau Books de Delmar, New York. Las series, por las cuales ocho volúmenes son corrientemente planeados, proveerán reediciones de significativos textos por autores del Período Clásico Armenio.

Escolares que tienen interés en Literatura Armenia Antigua se ven frecuentemente restringidos por falta de textos de autores que ellos deben estudiar. Y a pesar que este problema puede temporalmente ser resuelto, teniendo acceso a copias por medio de prestamos, realizados por intermedio de varias Bibliotecas, frecuentemente exámenes especializados son totalmente inadquiribles en las bibliotecas norteamericanas. Los textos armenios preferidos (por Agathangelos y Khorenatsi) por ejemplo, figuran en un catálogo no publicado en una Biblioteca Estadounidense y deben ser adquiridos en microfilms y a un elevado precio en Bibliotecas Europeas. Similarmente la famosa edición Bonaerense de 1948 de Narekatsi es públicamente retenido sólo en la Biblioteca del Congreso, y es adquirible por medio de prestamos para escolares, sólo por muy cortos períodos de tiempo. Tales obs-

táculos frustran los trabajos de los escolares, considerablemente. Las series reeditadas bajo el control general del Profesor John A. Greppin de Cleveland State University, esperan proveer algún alivio para este problema. Las primeras dos reediciones son de Agathangelos (Historia de Armenia) y de Hovhannes Draskhauabertsesi (Historia de los Armenios)

Seis volúmenes más están planeados, Movses Korenatsi, Pavstos Puzant, Grigor Narekatsi, Ghazar Parbetsi, Yeghishe y Koriun. Todos ellos sobre Historiadores del Siglo Vº

RUMANIA DISTINCION A LA OBRA DE EUANA KASARCHIAN

En el Salón "Tales", de Bucarest, acaba de inaugurarse una Exposición de Pinturas y Esculturas en conjunto, con representantes de los cinco países balcánicos: Yugoslavia, Bulgaria, Rumania, Grecia y Turquía.

La Comisión Organizadora de la Exposición premió las mejores obras, recibiendo premio el trabajo de la escultora rumano-armenia Euana Kasarchian denominada "Los Hijos del Sol", que es una hermosa pieza en bronce representando dos figuras ascendiendo hacia la victoria.

DIA ARMENIO EN LOS 350 AÑOS DE LA CIUDAD

Boston: Con motivo de la celebración de los 350 años de la fundación de la ciudad de Boston, el 3 de agosto se cumplió en esta ciudad un "Día Armenio". En el mismo se realizó una muestra cultural, histórica y de artes manuales, como así también un recital de cantos y danzas a cargo del Conjunto "Darón", de la filial Boston de la UGAB. La exposición y los actos mencionados tuvieron el auspicio de la Regional New England de la Unión General Armenia de Beneficencia.

Nuevo concepto en la distribución de artículos para la industria del calzado.

VIRGILIO 2956 BUENOS AIRES
TEL. 53-4232

SUIZO ARGENTINA
COMPANIA DE SEGUROS S.A.

Maipú 42 - 5º - 6º - 7º Pisos - T.E. 30-6071/8 Bs. Air

Noticias de Buenos Aires

FALLECIO BOGHOS BALASSANIAN

Figura patriarcal de una tradicional familia armenia de Buenos Aires, el 23 de julio p.p.d. dejó de existir el señor Boghos Balassanian. Nacido en Hadjin, emigró joven a la Argentina juntamente con sus hermanos, como consecuencia de las deportaciones de 1915. Ya en esta tierra de promisión, funda en sociedad con sus hermanos un próspero establecimiento comercial en la zona Once de esta ciudad. Y, sin descuidar sus negocios, dedica tiempo y esfuerzo al servicio de la comunidad.

Hombre religioso y de profunda Fe, no dejó de asistir ningún domingo a Misa en la Iglesia de San Gregorio El Iluminador, prestando su generosa colaboración en las colectas dominicales a favor de los necesitados. Qué feligrés podrá olvidar?

Como hombre de principios, desde su juventud se alistó en las filas de la Organización Demócrata Liberal Armenia

(Ramgavar Azadagán), pues comulgaba con sus ideales. Y, como hombre de bien, también desde su juventud se inscribió en la Unión General Armenia de Beneficencia, pues aceptaba el rol primordial que incumbía a esta benemérita Institución, en la diáspora armenia.

En este ambiente constituyó su hogar con su extinta esposa, la señora Serpuhi, a quien tantos servicios deben la Iglesia Armenia y Parecordzagan. De esta unión nacieron sus cuatro hijos: Lucy, Pedro, María y Armando, quienes continúan la línea de conducta de sus ejemplares padres.

Lamentan también su desaparición sus hermanos Dicianuhi, B. de Horigian, Haigazun y Sarkis, sus hijos políticos, nietos, sobrinos y además familiares y amigos.

Sus restos recibieron sepultura en el Cementerio Armenio de General Villegas, previo oficio religioso en la Catedral de San Gregorio El Iluminador.

BAUTISMO

ANDRES NOURIAN

El sábado, 26 de Julio, en la Iglesia Catedral San Gregorio el Iluminador fue bautizado el hijo de Krikor Nourian y Elena Kidjekouchian, con el padrino de Nahabet y Baghidine Nahabetian. Son sus abuelos Puzant-Virginia Kidjekouchian e Isaac-Sirvart Nourian.

NACIMIENTO

VARTAN HORIGIAN

Con Hernán Rubén Vartan Horigian, nacido el 3 de julio, la cigüeña visitó por cuarta vez el hogar de Rubén Horigian y Lucy Bozoglian. Son sus felices abuelos Vartevar y Dicianuhi Horigian y Antranik y Ana Bozoglian.

"La Hora Armenia" cumple 11 años

La única audición radial de la colectividad armenia de Buenos Aires, cumplió el 14 de julio p.p.d. once años de transmisión ininterrumpida. "La Hora Armenia" que se propaga todos los sábados de 9.00 a 9.30 horas por Radio Antártida, fue fundada y es dirigida actualmente por el abogado Dr. Kevoork Karamanukian, llevando el mensaje de la canción armenia a todos los hogares, junto con notas culturales y de actualidad.

Sr. Kevoork Karamanukian, director de la Hora Armenia.

RECETAS DE COCINA

Tarta de coco

Ingredientes.
300g de harina. 150g de manteca. 75g de azúcar. 3 yemas. esencia de vainilla merengue italiano de 4 claras.

Relleno
150g de coco rallado. 250g de azúcar molida 50g de manteca huevos necesarios esencia de vainilla.

Con los ingredientes indicados preparar una masa de tarta, forar un molde emantecado y enharinado, rellenar con la preparación de coco cocinar a horno regular. Cocido cubrir con el merengue Italiano con boquilla rizada. Dorar; unos

minutos a fuego fuerte en el horno; previamente espolvorear con azúcar impalpable.

Relleno: En un tazón macerar el coco rallado, azúcar molida, manteca derretida, esencia e ir agregando los huevos de a uno hasta formar una masa liviana.

Sonia de Guezikarain

Regresó a la Argentina el cineasta Agop Tucmanian

Luego de un largo periplo, que abarcó los Estados Unidos, Armenia, y Beirut, regresó a nuestra ciudad Agop Tucmanian. En la Madre Patria estuvo 26 días invitado por el Comité de Relaciones de Armenia con la Diáspora para realizar filmaciones y trabajos relativos a su profesión. Tuvo oportunidad de estar presente en los actos conmemorativos del 65° aniversario de la Gran Tragedia Armenia. En los Estados Unidos participó de una entrevista televisiva a través del Canal 47 de Nueva York en la audición

"Spotlights Armenian" que dirige el Sr. Krikor Satamian, director artístico de la Unión General Armenia de Beneficencia, y conocido artista teatral.

Durante 10 minutos expuso acerca de los motivos del viaje y de su producción filmica. También tuvo oportunidad de entrevistarse con el Presidente Vitalicio de la Ugab, Sr. Alex Manoogian, en el Teatro Alice Tully Hall de Lincoln Center, oportunidad en que se presentaba el Ensamble Armenio de Danzas "Antranik" de la UGAB. Trajo los saludos del Sr. Manoogian a la colectividad de Buenos Aires, a la cual visitará en el mes de octubre en ocasión de la Asamblea Ordinaria Mundial de la entidad que preside.

Damos la bienvenida a Tucmanian, colaborador de nuestro periódico, esperando en breve ver los resultados de su fructífero periplo.

Gran Almuerzo Familiar "SHISH KEBAB"

Colegio Marie Manoogian
Promoción 1980
en U.G.A.B. Acevedo 1322
Conjunto Folklorico Sirio
Maisalun
De la Asociación Cultural Siria
24 de agosto 1980
RESERVE SU ENTRADA

DR. PEDRO BALASSANIAN Dentista Cirujano

A cargo servicio cirugía del Hospital Municipal de Odontología
Azcuénaga 366 Piso 1 Dpto. 2
Lunes Miércoles y Viernes 15 a 20 hs.
Tel. 47-7876

RIGAR'S Camisería exclusiva

M&M

MACIPE-MINASSIAN

M T de ALVEAR 628-L 22 Capital Federal

DESPACHANTES DE ADUANA
IMPORTACION - EXPORTACION
MUDANZAS INTERNACIONALES
825-8572
Tel 771-9422
32-4144

Próxima Inauguración

Panadería SEVAN
Derghazarian y Ojeda

ELABORACION Y VENTA de PAN y EMPANADAS ARABES (Lehmayun)

Malabia 1397
esquina Cabrera 4700

FALLECIMIENTO

Susana Gejekoushian de Tosunian

Falleció el 23 de julio pasado, siendo su esposo el señor Aram y sus hijos Isabel, Afturo, Eduardo, Sergio y Maria Josefina. Sus restos recibieron cristiana sepultura en el Cementerio Armenio.

VIAJEROS:

HECTOR TARPINIAN. Regresó definitivamente a nuestra ciudad, luego de estar durante más de dos años residiendo en la República de Panamá, en cuya capital se desempeñaba como violinista de la Orquesta Sinfónica local. Le damos la

Cabe señalar que la señora de Tosunian perteneció a una familia muy ligada a la actividad de Hadjin Dun y de la Iglesia Armenia de Valentin Alstina, donde su esposo fue un activo dirigente.

bienvenida, saludando también a sus padres Armen Tarpinian y Srta.

SARKIS SARKIS. Procedente de Aleppo, Siria, vino a unirse con sus padres y hermanos, establecidos en Buenos Aires. Son sus padres Habesh Sarkis y Srta., sus hermanos Mesrob Sarkis, dirigente de la Comisión de Padres del Colegio Marie Manoogian, y Agop Sarkis, miembro directivo de Liga de Jóvenes de UGAB.

JOSE HORIGIAN. Se encuentra en Bs. As., adonde llegó el 27 de julio en visita a sus parientes, corresponsal de SAR DARABAD, en Miami, ciudad norteamericana donde reside. Damos la bienvenida a nuestro colaborador y feliz estadía.

NOCHE DORADA '80

Buenos Aires
Sheraton Hotel

Sábado 1 de Noviembre de 1980
22 horas

GRAN NOCHE DORADA DE LA ARMENIDAD

ESTUDIO JURIDICO

Dr. BAUTISTA KUYUMDJIAN

TUCUMAN 1438 - Piso 7

Tel.: 40-6809,

40-7112

49-7049

Dra. Iskouhi Nourian de Horigian
Médica del Servicio de Cirugía General
del Hospital R. Finocchio
Servicio Vascular

Jefa de trabajo práctico de Cirugía

Lacarra 22 AVELLANEDA

Lunes, Miércoles y Jueves 14.00 a 19.00 Pedir hora a Tel: 204-9196

A 60 años de su firma.

EL TRATADO DE SEVRES, SU DEBILIDAD Y SU FUERZA

por el Dr. NUBAR BERBERIAN

Ya se han cumplido 60 años desde la firma del tratado de Sevres. Hoy miramos a ese tratado como ya lo hicieramos anteriormente: con amargura y con esperanza a la vez; diríamos con acumulada amargura y con ferviente esperanza.

Sabemos que el 10 de agosto de 1920, en la ciudad francesa de Sevres, se firmó este tratado como un acuerdo multilateral entre las grandes potencias: Turquía, Armenia, Grecia y Polonia. Se negaron a firmarlo Yugoslavia y algún otro país. Por Armenia firmó Avedis Aharonian, y por Turquía lo hicieron Hamit Pashá, Riza Tüfik y Jalil Bey. Cabe consignar que, siendo un tratado multilateral, sus párrafos no se referían sólo a la Cuestión Armenia y sus límites. Y a nosotros, los armenios, nos interesaban especialmente los párrafos 88 al 93.

Así, mediante el párrafo 88, Turquía reconocía oficialmente a Armenia siguiendo el ejemplo de los países aliados, y por el párrafo 89, las partes interesadas aceptarían las propuestas emanadas del Presidente de los Estados Unidos. Según el párrafo 90, Turquía renunciaría a las tierras transferidas a los armenios y a todos sus derechos. En cuanto a los tres párrafos siguientes, ellos tratan detalles tan importantes como la exactitud de los límites con Azerbaijjan, Georgia y Armenia.

Los puntos arriba mencionados resaltaban con claridad meridiana la importancia del tratado de Sevres, tanto para Armenia como para el pueblo armenio. Porque dando un paso adelante sobre el tratado de Versalles, el de Sevres se ocupa del dominio otomano, prometiendo el entierro de esa gran potencia que se destacaba con los Suleimanes y Selimanes.

El Tratado de Sevres estaba lleno de promesas, pues cedía 68,500 km². de tierra a la República de Armenia, las que

provenían de Van, Bitlisi, Erzurum y Trabizon. Y el 22 de noviembre de ese mismo año 20 se editó, con los límites territoriales de Wilson, el mapa de Armenia con 130,000 km². de superficie territorial.

A los armenios, no obstante esas promesas, constituyen recuerdo inolvidable los hechos que siguieron después, particularmente con el movimiento kemalico, que los aliados no solamente apoyaron sino que también estimularon. Así, Francia, adoptó una posición totalmente negativa con su renuncia a Cilicia y a Hetsia, y por su parte, la Unión Soviética creyó ingenuamente que el movimiento kemalico era diferente (mejor) que el sanguinario reinado otomano.

Hoy, sesenta años después, cuando echamos una ojeada al Tratado de Sevres se nos presenta bajo una luz tenue, y pensamos que esas propuestas llenas de promesas se efectuaron en una época en que inspiraban esperanzas de realización, por lo que se deduce que era un tratado ya arreglado, resultando inoperante tanto para el incontrolable movimiento kemalico cuanto para el increíble rechazo de los aliados.

Esa debilidad, sin embargo, no es la única causa que queremos recordar sino que, por el contrario, junto a ella quedará imborrable la fuerza de ese Tratado que, por su orientación, se transformó en uno de los aspectos más impresionantes de la Cuestión Armenia y la ampliación de sus límites territoriales.

Hoy, como nunca, nosotros, los armenios del mundo, sin ninguna distinción de ideologías miramos al Tratado de Sevres como uno de los documentos más fuertes que, como base, ancla y peldaño, servirá a la solución de la Cuestión Armenia como lucha en cadena de la lucha que mantenemos por ella.

31 DE AGOSTO DE 1915, el ministro de interior turco Taleat, anunció al embajador de EE.UU., Morgentau que no existe la Cuestión Armenia, porque ya no hay armenios.

El programa turco-alemán era claro. Eliminar a los armenios, a los que quedaban utilizarlos como trabajadores para abrir pozos de petróleo entre Baku y Mesopotamia, en los desiertos de Der-Zor, y de ahí sacar a flote el programa de Panturanismo de los Enver y Kemal.

Esta idea se iba a realizar en un corto tiempo. Hasta 1918 los turcos habían podido llegar hasta las puertas de Erevan, eliminando a los armenios occidentales. Pero, en contra del programa de los jóvenes turcos, la Armenia Oriental por un milagro quedó libre, gracias a la batalla librada en Sardarabad, el 26 de Mayo de 1918.

En los días de guerra, en la diáspora, pelearon muchos soldados armenios en los ejércitos aliados, trayendo su heroica participación para el gran juicio de éstos, que favorecía a la Cuestión Armenia.

Aparte de estos sacrificios, más de 5000 hijos de armenios de la lejana América vinieron hasta Medio Oriente para organizar la legión Armenia, bajo la influencia de los franceses e ingleses y bajo el mando del comandante Alibey, para pelear en Arara (Jordania), contra los turcos.

El pueblo armenio, en su estado desangrante, en la Primera Guerra Mundial, a los aliados les dió su tierra y su pueblo.

En respuesta a estos sacrificios, las fuerzas aliadas, frecuentemente y en diferentes ocasiones, prometieron a las dos delegaciones armenias en París, devolver sus derechos al pueblo Armenio.

8 de Enero de 1918, el presidente de los EE.UU.

Woodrow Wilson, declaró que los pueblos dominados por los turcos tienen que ser libres e independientes.

En Enero de 1919, los cuatro grandes (Inglaterra, Francia, Italia y EE.UU.) anunciaron sus derechos: "Teniendo en cuenta las matanzas armenias en los últimos años, y teniendo en cuenta la situación de los pueblos ocupados por los turcos, los aliados y los compañeros de armas se ponen de acuerdo en que Armenia, Siria, Asia Menor y Arabia tienen que separarse completamente del dominio de los turcos".

Este era un gesto humanitario de parte de los aliados, a sus aliados pequeños.

El 14 de Mayo 1920, en la reunión cumbre de París, preparatoria del Tratado de Sevres, los cuatro grandes tenían el propósito de repartir entre ellos el Antiguo Dominio Otomano y Caucásico. La reunión de Los Cuatro, el 14 de Mayo, decidió dar la protección de Armenia a los Americanos, ocasionando una gran alegría a los representantes armenios, que hacían grandes esfuerzos para que se pudiera lograr la protección de Armenia por el Mundo Occidental.

Peró el juicio Armenio se prolongaba. En la política externa de EE.UU. se habían producido ciertos cambios. Había disminuido la autoridad del presidente Wilson y el 1º de Julio de 1920 el Congreso Americano, investigando ese juicio, contra el 52 y el 23 había decidido rechazar la aceptación de proteger a Armenia. El destino de Armenia otra vez quedaba indefinido.

Como es conocido, la separación del Imperio Otomano ya se había decidido en el Tratado de Versalles, el 28 de Junio de 1919, pero el Tratado de Paz se firmó el 10 de Agosto de 1920, en Sevres, cerca de París.

por: Hagop Vartivarian

Bajo ese Tratado pusieron sus firmas los representantes "Grandes" y "Chicos" y por supuesto, los representantes del gobierno Otomano, los "beques" Hamit, Riza y Jalil. Por la República de Armenia firmó Avedis Aharonian, Yugoslava y Hichaz, estando descontentos y negaron a firmar el tratado.

En su época, el Tratado de Sevres provocó un gran entusiasmo en el pueblo armenio.

El tratado de Sevres es el único que reconoció junto con la independencia Armenia sus derechos territoriales por parte de Turquía.

Hay que agregar también que varios meses después se efectivizó el mapa político propuesto por el Presidente de EE.UU., que es conocido como "mapa territorial de Armenia de Wilson".

El presidente Wilson prometió darnos 68,500 km². de territorio, con lo cual tendríamos 130,000 km². de territorio Armenio-incluida la ya existente República Armenia.

Pese al entusiasmo de ese entonces, si tenemos en cuenta la fecha de la firma del tratado de Sevres y la situación del pueblo Armenio en la República y en el exilio, simplemente podríamos decir que era un sueño tener una Armenia Wilsoniana, porque no teníamos fuerzas y ejercito suficientes para hacer respetar nuestras exigencias; y, como ocurrió, vinieron los turcos y borrarón todas las huellas del tratado de Sevres.

Peró Sevres queda como el único apoyo para nosotros, pues, presentáramos ante las grandes potencias y exigir nuestros derechos.

Es la responsabilidad de todos educar a los jóvenes con el ejemplo de Sevres

Puntos de Vista

de Narciso Binayan

Se me ha pedido que para este número de "Sardarabad" escriba algo sobre el tratado de Sevres y ello no me hace feliz. Tengo al respecto, ideas personales, distintas a las del común de los armenios y por ello y no por una impertinente sobre estimación es que hablo en primera persona. Como mestizo -es decir como una persona de sangre mezclada, armenia y no armenia- tengo la envidiable o la nada envidiable posibilidad de poder ver las cosas nacionales a la vez desde adentro y desde afuera. A veces esto es una ventaja y a veces todo lo contrario. En el caso del tratado de Sevres creo que se da el primer caso y por eso hablo y escribo esto.

No sería humano pedir a la nación armenia que después de 900 años de dominio turco (sic y nota) pudiera jugar sus asuntos con objetividad y en forma clara. Su pueblo que ha debido

ser siervo, rebaño, durante tanto tiempo lleva una marca en el alma. ¡Treinta generaciones de tiranía extranjera son demasiado! Aunque por dentro el armenio guardara su dignidad, su orgullo no era posible que ello ocurriera cuando por fuerza todo cuanto le era más caro era pisoteado, humillado, destruido, incluido él mismo. Se me dice, ya lo sabemos, terminemos con esa vieja canción, hablo del tratado de Sevres. Paciencia, eso es lo que hago.

Para el armenio el tratado de Sevres que por primera vez en los siglos le dió un reconocimiento internacional, es, en cualquier modo, su pasaporte, su identificación, y aún su gran orgullo. No discutiré, por supuesto, la validez legal pero sí el que se vaneciera de él, verlo más que lo que es: un documento negociado con él no reconocimiento.

(Continúa Pág. 7)

Los límites de una Armenia libre e independiente fueron establecidos por el presidente de los Estados Unidos Woodrow Wilson, según los términos establecidos por el Tratado de Sevres, firmado el 10 de agosto de 1920 por las victoriosas Fuerzas Aliadas de la Primera Guerra Mundial.

A 60 años de su firma.

EL TRATADO DE SEVRES, SU DEBILIDAD Y SU FUERZA

por el Dr. NUBAR BERBERIAN

Ya se han cumplido 60 años desde la firma del tratado de Sevres. Hoy miramos a ese tratado - como ya lo hicieramos anteriormente - con amargura y con esperanza a la vez; diríamos con acumulada amargura y con ferviente esperanza.

Sabemos que el 10 de agosto de 1920, en la ciudad francesa de Sevres, se firmó este tratado como un acuerdo multilateral, entre las grandes potencias: Turquía, Armenia, Grecia y Polonia. Se negaron a firmarlo Yugoslavia y algún otro país. Por Armenia firmó Avedis Aharonian, y por Turquía lo hicieron Hamit Pashá, Riza Tüfik y Jalil Bey. Cabe consignar que, siendo un tratado multilateral, sus párrafos no se refieren sólo a la Cuestión Armenia y sus límites. Y a nosotros, los armenios, nos interesaban especialmente los párrafos 88 al 93.

Así, mediante el párrafo 88, Turquía reconocía oficialmente a Armenia siguiendo el ejemplo de los países aliados, y por el párrafo 89, las partes interesadas aceptarían las propuestas emanadas del Presidente de los Estados Unidos. Según el párrafo 90, Turquía renunciaría a las tierras transferidas a los armenios y a todos sus derechos. En cuanto a los tres párrafos siguientes, ellos tratan detalles tan importantes como la exactitud de los límites con Azerbaijjan, Georgia y Armenia.

Los puntos arriba mencionados resaltaban con claridad meridiana la importancia del tratado de Sevres, tanto para Armenia como para el pueblo armenio. Porque dando un paso adelante sobre el tratado de Versalles, el de Sevres se ocupa del dominio otomano, prometiendo el entierro de esa gran potencia que se destacaba con los Sulemanes y Selimanes.

El Tratado de Sevres estaba lleno de promesas, pues cedía 68.500 km². de tierra a la República de Armenia, las que

provenían de Van, Bitlisi, Erzurum y Trabizon. Y el 22 de noviembre de ese mismo año 20 se editó, con los límites territoriales de Wilson, el mapa de Armenia con 130.000 km². de superficie territorial.

A los armenios, no obstante esas promesas, constituyen recuerdo inolvidable los hechos que siguieron después, particularmente con el movimiento kemalico, que los aliados no solamente apoyaron sino que también estimularon. Así, Francia, adoptó una posición totalmente negativa con su renuncia a Cilicia y a Hetsia, y por su parte, la Unión Soviética creyó ingenuamente que el movimiento kemalico era diferente (mejor) que el sanguinario reinado otomano.

Hoy, sesenta años después, cuando echamos una ojeada al Tratado de Sevres se nos presenta bajo una luz tenue, y pensamos que esas propuestas llenas de promesas se efectuaron en una época en que inspiraban esperanzas de realización, por lo que se deduce que era un tratado ya arreglado, resultando inoperante tanto por el incontrolable movimiento kemalico cuanto para el increíble rechazo de los aliados.

Esa debilidad, sin embargo, no es la única causa que queremos recordar sino que, por el contrario, junto a ella quedará imborrable la fuerza de ese Tratado que, por su orientación, se transformó en uno de los aspectos más impresionantes de la Cuestión Armenia y la ampliación de sus límites territoriales.

Hoy, como nunca, nosotros, los armenios del mundo, sin ninguna distinción de ideologías miramos al Tratado de Sevres como uno de los documentos más fuertes que, como base, ancla y peldaño, servirá a la solución de la Cuestión Armenia como lucha en cadena de la lucha que mantenemos por ella.

31 DE AGOSTO DE 1915, el ministro de interior turco Talaat, anunció al embajador de EE.UU., Morgentau que no existe la Cuestión Armenia, porque ya no hay armenios.

El programa turco-alemán era claro. Eliminar a los armenios, a los que quedaban utilizarlos como trabajadores para abrir pozos de petróleo entre Baku y Mesopotamia, en los desiertos de Der-Zor, y de ahí sacar a flote el programa de Panturanismo de los Enver y Kemal.

Esta idea se iba a realizar en un corto tiempo. Hasta 1918 los turcos habían podido llegar hasta las puertas de Erevan, eliminando a los armenios occidentales. Pero, en contra del programa de los jóvenes turcos, la Armenia Oriental por un milagro quedó libre, gracias a la batalla librada en Sardarabad, el 26 de Mayo de 1918.

En los días de guerra, en la diáspora, pelearon muchos soldados armenios en los ejércitos aliados, trayendo su heroica participación para el gran juicio de éstos, que favorecía a la Cuestión Armenia.

Aparte de estos sacrificios, más de 5000 hijos de armenios de la lejána América vinieron hasta Medio Oriente para organizar la legión Armenia, bajo la influencia de los franceses e ingleses y bajo el mando del comandante Albeley, para pelear en Arara (Jordania), contra los turcos.

El pueblo armenio, en su estado desagrante, en la Primera Guerra Mundial, a los aliados les dió su tierra y su pueblo.

En respuesta a estos sacrificios, las fuerzas aliadas, frecuentemente y en diferentes ocasiones, prometieron a las dos delegaciones armenias en París, devolver sus derechos al pueblo Armenia.

8 de Enero de 1918, el presidente de los EE.UU.

Woodrow Wilson, declaró que los pueblos dominados por los turcos tienen que ser libres e independientes.

En Enero de 1919, los cuatros grandes (Inglaterra, Francia, Italia y EE.UU.) anunciaron sus derechos - "Teniendo en cuenta las matanzas armenias en los últimos años, y teniendo en cuenta la situación de los pueblos ocupados por los turcos, los aliados y los compañeros de armas se ponen de acuerdo en que Armenia, Siria, Asia Menor y Arabia tienen que separarse completamente del dominio de los turcos".

Este era un gesto humanitario de parte de los aliados, a sus aliados pequeños.

14 de Mayo 1920, en la reunión cumbre de París, preparatoria del Tratado de Sevres, los cuatro grandes tenían el propósito de repartir entre ellos el Antiguo Dominio Otomano y Caucásico. La reunión de Los Cuatro, el 14 de Mayo, decidió dar la protección de Armenia a los Americanos, ocasionando una gran alegría a los representantes armenios, que hacían grandes esfuerzos para que se pudiera lograr la protección de Armenia por el Mundo Occidental.

Pero el juicio Armenio se prolongaba. En la política externa de EE.UU. se habían producido ciertos cambios. Había disminuido la autoridad del presidente Wilson y el 1º de Julio de 1920 el Congreso Americano, investigando ese juicio, contra el 52 y el 23 había decidido rechazar la aceptación de proteger a Armenia. El destino de Armenia otra vez quedaba indefinido.

Como es conocido, la separación del Imperio Otomano ya se había decidido en el Tratado de Versalles, el 28 de Junio de 1919, pero el Tratado de Paz se firmó el 10 de Agosto de 1920, en Sevres, cerca de París.

por: Hagop Vartivarian

Bajo ese Tratado pusieron sus firmas los representantes "Grandes" y "Chicos" y por supuesto, los representantes del gobierno Otomano, los "beies" Hamit, Riza y Jalil. Por la República de Armenia firmó Avedis Aharonian. Yugoslavia e Hichaz, estando descontentos, se negaron a firmar el tratado.

En su época, el Tratado de Sevres provocó un gran entusiasmo en el pueblo armenio.

El tratado de Sevres es el único que reconoció junto con la independencia Armenia sus derechos territoriales por parte de Turquía.

Hay que agregar también que varios meses después se efectivizó el mapa político propuesto por el Presidente de EE.UU., que es conocido como "mapa territorial de Armenia de Wilson".

El presidente Wilson prometió darnos 68,500 km² de territorio, con lo cual tendríamos 130.000 km² de territorio Armenio-incluida la ya existente República Armenia.

Pese al entusiasmo de ese entonces, si tenemos en cuenta la fecha de la firma del tratado de Sevres y la situación del pueblo Armenio en la República y en el exilio, simplemente podríamos decir que era un sueño tener una Armenia Wilsoniana, porque no teníamos fuerzas y ejercicio suficientes para hacer respetar nuestras exigencias; y, como ocurrió, vinieron los turcos y borraron todas las huellas del tratado de Sevres.

Pero Sevres queda como único apoyo para nosotros, para presentarnos ante las grandes potencias y exigir nuestros derechos.

Es la responsabilidad de todos educar a los jóvenes con el éxito de Sevres

Puntos de Vista

de Narciso Binayan

Se me ha pedido que para este número de "Sardarabad" escriba algo sobre el tratado de Sevres y ello no me hace feliz. Tengo al respecto, ideas personal, distintas a las del común de los armenios y por ello y no por una impertinente sobre estimación es que hablo en primera persona. Como mestizo -es decir como una persona de sangre mezclada, armenia y no armenia- tengo la envidiable o la nada envidiable posibilidad de poder ver las cosas nacionales a la vez desde adentro y desde afuera. A veces esto es una ventaja y a veces todo lo contrario. En el caso del tratado de Sevres creo que se da el primer caso y por eso hablo y escribo esto.

No sería humano pedir a la nación armenia que después de 900 años de dominio turco (sic y nota) pudiera juzgar sus asuntos con objetividad y en forma clara. Su pueblo que ha debido

ser siervo, rebaño, durante tanto tiempo lleva una marca en el alma. ¡Treinta generaciones de tiranía extranjera son demasiado! Aunque por dentro el armenio guardara su dignidad y su orgullo no era posible que ello ocurriera cuando por fuera todo cuanto le era más caro era pisoteado, humillado, destruido, incluido él mismo. Se me dice que lo sabemos, terminemos con esa vieja canción, hablemos del tratado de Sevres. Paciencia que eso es lo que hago.

Para el armenio el tratado de Sevres que por primera vez en siglos le dió un reconocimiento internacional es, en cierto modo, su pasaporte, su identificación, y aún su gran orgullo. No discutiré, por supuesto, la validez legal pero sí el orgullo que se vaneciera de él, verlo más que lo que es: un documento. Los abuelos con el no reconocimiento

(Continúa Pág. 7)

Los límites de una Armenia libre e independiente fueron establecidos por el presidente de los Estados Unidos Woodrow Wilson, según los términos establecidos por el Tratado de Sevres, firmado el 10 de agosto de 1920 por las victoriosas Fuerzas Aliadas de la Primera Guerra Mundial.

ՍԵՒՐԻ ԴԱՇՆԱԳՐԻՆ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ՈՒԺԸ

ԴԱՇՆԱԳՐԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ 60ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻՒ

Գրեց՝ Տօթթ. ՆՈՒՊԱՐ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Սերի դաշնագրին ստորագրութեան 60 տարիներ անցած էր։ Այսօր այդ դաշնագրին կը նախընդգծուի նախապէս նպաստէ շինք դառնութեամբ ու յոյսով, կատարական դառնութեամբ ու կրօնամորոք յոյսով։

Մտօք է թէ՛ 10 Օգոստոս 1870ին Ֆրանսայի Սեր քաղաքին մէջ ստորագրուած դաշնագիրը բազմակողմանի համաձայնագիր մըն էր Թուրքիոյ, Մեծ Գաշնակիցներու եւ թէ՛ Հաստատանի, Յունաստանի ու Լեհաստանի նման փոքր պետութեանց միջեւ։ Մերժած էին զայն ստորագրող, իրապատկ պատճառներով, Եոկուպիական եւ Վիսալի։ Հայաստանի կողմէ ստորագրողը էր Աւետիս Ահարոնեան, իսկ Թուրքիոյ կողմէ՛ Համետի փաշան էր Ռիդա Թիֆթի։ Եւսայի պէտքերը։

Շուրջ բազմակողմանի դաշնագիր մը, անոր բոլոր յօդուածները բնականաբար չէին վերաբերել Հայ Դատին, հայկական սահմաններու ընդարձակման։ Այդ հետաքրքրող յօդուածներն էին 88րդէն 98րդը։

Արպէս, 88րդ յօդուածով

Թուրքիա պաշտօնական ճանաչուծ չընդունէր Հայաստանի, հետեւելով դաշնակից պետութիւններուն։ 89րդ Յօդուածով շահագրգռող կողմերը կ'ընդունէին Միացեալ Նահանգներու նախագահին իրաւարութիւնը։ 90րդ յօդուածով Թուրքիա կը հրաժարէր հայերու փոխանցուած հողերուն վրայ իր ունեցած բոլոր իրաւունքներէն։ Միւս երեք չափորկական յօդուածները կը վերաբերէին կարեւոր մանրամասնութեանց եւ Ազգայնահի ու Վաստանի ճեղք հայկական սահմաններու ճշդումին։

Վերոյիշեալ հիմնակէտերը յստակօրէն կ'ընդգծէին Սերի դաշնագրին բացառիկ կարեւորութիւնը՝ Հայաստանի եւ հայ ժողովուրդին համար։ Վերստին դաշնագրէն թալ մը անդի ստաշ երթալով, Սերի դաշնագիրը կը զբաղէր հետադարձ վճարած Օսմանեան Վաչարութեան յոյ ծարքի գործադրութեան, յստակաբար վերաբերուած այդ հօդուածներուն, որ Սելիմեանքու էր Միլիտաններու փայլուն շրջաններով յստակաշուած էր։

Սերի դաշնագիրը, բնականաբար, լեցուն էր յստակաշուած շուքովով, քանի որ 68,500 ՔԱՌԱԿՈՒՍԻ ՔԻԼՈՄԵՏՐ ՏԱՐԱԾՈՒԹԵԱՄԲ ՀՈՂ ԿԸ ՊԱՐԳԵՆԵՐ Հայաստանի Հանրապետութեան, Վանի, Պիլիսի, Էրզրումի եւ Տրապիզոնի Վիլայէթներէն։

Եւ այդ միևնույն տարուան Նոյեմբեր 22ին էր որ յոյ տեսաւ ուրիշնեան սահմաններով Հայաստանի քարտուր, 130,000 ՔԱՌԱԿՈՒՍԻ ՔԻԼՈՄԵՏՐ ՏԱՐԱԾՈՒԹԵԱՄԲ ՄԸ։

Հայերու համար որքան որ անմտնապի մնացին այդ յստակաշուած, նոյնքան անցեցելի դրոշմ թողուցին այնուհետեւ պատահած ղեպերը, յատկապէս ընտանաբար շարժումով, գոր Գաշնակիցները ոչ միայն չզգացին, այլ քաջաշիջեցին այ։ Այսպէս, Ֆրանսա այդ ժողովուրդը բռնեց, հրաժարելով միևնույն իսկ կիլիկիայէն եւ Եդեսիայէն։ Գալով Խ. Միլիտեան, ան միամտօրէն հաստատեց որ ընտանաբար շարժումը տարբեր էր՝ անի լաւ էր Օսմանեան Վաչարութեան արհաւիրող ղեկավարութեան։

Յօդուած 88

«ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՅՕԴՈՒՍԾՆԵՐ»

Ընդհանուր խորագիրը կրող այս բաժինը ամբողջութեամբ յատկացուած է Հայաստանի սահմաններուն, պետական իրաւաստութիւններուն եւ իրաւունքներուն ճշգրտումին։ Հայաստանին նուիրուած են 88-93 յօդուածները։ Այս յօդուածները կուտանք ամբողջութեամբ։

«Թուրքիան, դաշնակից պետութիւններու հետ ունեցած համաձայնութեան հիման վրայ, այսու, կը յայտարարէ թէ կը ճանչայ Հայաստանը, որպէս ազատ եւ անկախ պետութիւն։

Յօդուած 89

«Թուրքիան եւ Հայաստանը, ինչպէս միւս քարոյ պայմանագիր պետութիւնները կ'ընդունին Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու նախագահին յանձնելի Թուրքիոյ եւ Հայաստանի միջեւ ճշգրտելի սահմաններուն իրաւարարութիւնը, ինչպէս եւ Էրզրումի, Տրապիզոնի, Վանի եւ Պիլիսիի նահանգներուն մէջ Թուրքիոյ եւ Հայաստանի սահմաններու որոշումը հարցը, կ'ընդունին նաեւ Հայաստանին ծովային անցք մը ստալու եւ Հայաստանը եզբրող թըրքական սահմանակից հողերուն վրայ պարտադիր եւ անբողջական ազգայնաման որոշումները։

Յօդուած 90

Յօդուած թիւ 89-ով բնութագրուած են Հայաստանի նախահանգներու սահմանները։ Թուրքիան այսու կը յայտարարէ թէ այս բուականէն սկսեալ կը հրաժարի այդ փոխանցուած հողերուն նկատմամբ իր բոլոր իրաւունքներէն։ Այս դաշնագրի այն պայմանները, որոնք գործադրելի են Թուրքիայէն բաժնուելի հողերուն համար, «Թուրքիոյ հանդէպ Հայաստանի տնտեսական պարտաւորութեանց համեմատութիւնն ու էութիւնը, կամ անոր փոխանցուող իրաւունքները, փոխանցուող հողամասերուն կապուած հաշիւները պիտի ճշգրտուին ներկայ դաշնագրի 8-րդ գլուխի տնտեսական բաժնի թիւ 241-244 յօդուածներու տրամադրութիւններով։ Ի պահանջելի հարկին, երկու կողմերը փոխադարձ համաձայնութեամբ կը լուծեն բոլոր այն հարցերը, որոնք չեն հարբարի ներկայ դաշնագրով եւ որոնք կրնան արժարժուել վերոյիշեալ հողերու փոխանցումով։

Յօդուած 91

«Յօդուած 89-ով Հայաստանին փոխանցելի հողային բաժնիներու հարցը կը լուծուի սահմանային յանձնախումբով մը, որուն կազմութիւնը պիտի ճշգրտուի երկուստեք, 3 ամսուայ ժամանակաշրջանի մը ընթացքին, փեր յիշուած յանձնուելի բուականէն սկսեալ, հաստատելու համար Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ սահմանակիցները, համաձայն սրուած որոշումներուն։

Յօդուած 92

«Հայաստանի, Ազգայնահի եւ Վաստանի միջեւ գլուծուող սահմանները պիտի ճշգրտուին շահագրգռող պետութիւններու ուղղակի համաձայնութեամբ։ «Եթէ շահագրգռող պետութիւնները չչափորին 89-րդ յօդուածով ճշգրտած բուականից, սահմաններու որոշման շուրջ համաձայնի, գլխաւոր պետութիւնները իրենք յանձն պիտի առնեն սահմաններու ճշգրտում ու անոնց գործադրութեան իրաւունքը։

Յօդուած 93

«Հայաստան կ'ընդունի գործադրելի գլխաւոր դաշնակից պետութիւններուն հետ այն պայմանները, որոնք անիրաւի ժողովուրդներու կ'ընդունին այս պետութեանց կողմէ պաշտպանելու համար շահերը փոխանցուող նկատուող ժողովուրդներուն, որոնք պետական ժողովուրդի մեծամասնութեան կը տարբերին ճշգրտելի, լիզուական եւ կրօնական գետնի վրայ։ «Հայաստան միաժամանակ կը հաւանի ընդունելի գլխաւոր դաշնակից պետութիւններուն հետ այն պայմանները, որոնք անիրաւի կրնան համարուի այս պետութեանց կողմէ տարբերակաբար պատուութիւնը պաշտպանելու եւ արդար վերաբերում ցոյց տալու ուրիշ ազգերու առեւտրական գործունեութեանց նկատմամբ։

ՊԱՐԻՍԻ ԱՆՎՈՐՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐՈՒՄԸ
Մտնելի շարքի մը վրայ կ'ընդունին Վաչարութեան Կ. Քիլոմետրի ուղղութիւնը։

ԱՐՏԵՍԻ ԱՎԱԿՅԱՆ

nada, se burlaron de los armenios y limpiaron, creyeron lavar la deuda moral con nuestro pueblo con su simple papel: sí, admitámoslo, Sevres fue un cheque sin fondos contra un banco inexistente. El gran Narseten lo dijo muy bien; las Grandes Potencias hicieron a Armenia jugar el más humillante de los roles posibles. Si el lector ha conseguido llegar a este punto me dirá, indignado y con razón. ¿No tenemos ya bastantes penas en nuestra historia, bastantes frustraciones en nuestro pasado antiguo y cercano? ¿Quiero quitarnos justamente nuestro mejor título ante el mundo? No. Quiero mostrarlo a que vea las cosas como yo las veo y no creo estar equivocado. Me explicaré. El humillado armenio de tantos siglos, el sobreviviente de las masacres de hace sesenta años, uó, por primera vez en tanto tiempo que escapaba ya el recuerdo humano, que los grandes de la tierra reconocían ¡por fin! que él pertenecía a una nación como

las otras, que tenía fronteras, que su pueblo existía. Que él mismo era un hombre igual a los demás. No más un "giavour" o un "raia". Naturalmente mítificó lo que para Occidente era un papel y para Turquía nada. Adonde quiere llegar esta larga y compleja autocrítica? A ubicar a Sevres como lo que fue, un simple documento político, eslabón de una cadena de textos no cumplidos y antecedente jurídico interesante para la ulterior discusión de la Cuestión Armenia. No más. Dejemos de verlo como lo vieran las generaciones anteriores. Sevres no es la carta de reconocimiento de la nación armenia. Armenia existía treinta siglos antes de que Sevres fuera firmado; veinte siglos antes de que soñara en existir ninguno de los países que lo suscribieron. Es en su propio derecho, por el solohecho, de existir y por sí mismos que los armenios tienen derecho a ser un pueblo como los demás, con fronteras, con gobierno. Hay un territorio que se llamó Armenia ¡y hoy en un

pedacito); hay millones de hombres que hablan en armenio; hay una Iglesia armenia; hay una cultura, una arquitectura, un modo de pensar armenio; hay una personalidad armenia. Por Dios! Si hasta Turquía al disponer la matanza de los armenios estaba admitiendo que estos existían. Acaso se puede matar lo que no existe? En resumen, sobreestimar a Sevres es mantener vivo el complejo de inferioridad de nuestros antepasados, algo que nosotros ya no podemos mantener. Usemos a Sevres, manejemoslo, que nos sirva de pase para unir la Armenia que existe con la que existió, pero no lo endiosemos. Es decir, pensemos que ya somos un pueblo como los demás, que no necesitamos que nadie nos justifique, ni nos reconozca, ni nos admita. Como dijo también Barut Sevag, con una palabra, "existimos". Este existir, es la base de la lucha armenia, la carta a jugar para la Causa Armenia. Cabe mejor título? (Nota). Cilicia fue ocupada hace 600 años; Armenia hace 900

ՀԱՐՑԱԶԳՐՈՅՑ

ՓՐՈՖ. ԲԱՐՈՒՆԱԿ ԹՐՎՄԱՍԵԱՆԻ ՀԵՏ

Թեքեան Մշակութային Միութեան Հիմնադիր-Արու Մարմնի ատենակալն՝ ՀԲԸՄիութեան կիսամյակի Երջանակային Վարչութեան նախկին անդամ եւ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան սիրուած ու դիակավար ընկերներէն՝ Փրոֆ. Բարունակ Թովմասեան վերջերս Հիւսիսային Ամերիկա կատարած իր այցելութենէն օգտուելով, մեր աշխատակիցը՝ Ընկ. Յակոբ Վարդիվաճեան, ազգային Կեանքը շահագրգռող հարցազրոյց մը ունեցաւ իրեն հետ, գոր ստորեւ ամբողջութեամբ կը հրատարակենք:

ԱՐՄԱՐԱՊԱՏ

Հարցում.՝ Իրական չէզոքութեան քաղաքականութիւնը որ վերջին հինգ տարիներու ընթացքին բարիք մը եղաւ լիբանանահայութեան առ հասարակ եւ Միջին Արեւելքի մեր դանդաղածին ընդհանրապէս, այսօր, ի՞նչ վիճակ կը ներկայանայ գործակցութեամբ ստալինեան այդ քաղաքականութիւնը:

Պատասխան.՝ Շատ երիտ որակեցիք. իրական եւ գործնական բարիք մը եղաւ դրական չէզոքութեան փառաբանութիւնը, որ որդեգրուեցաւ Բաղաճակաւորութիւնը, որ որդեգրուեցաւ Բաղաճակաւորութիւնը, որ որդեգրուեցաւ Բաղաճակաւորութիւնը երկու հազար տարիէ ի վեր առաջին անգամ ըլլալով որդեգրեցին ուղիղ գիծը, որ համագաղափար եր հայ գանձաւաճիկ իրական պահանջքն է: Այս փառաբանութիւնը կարելի դարձաւ որդեգրել որովհետեւ լիբանանահայ գաղութը լուրջ վտանգի մէջ էր: Կուսակցութեան ղեկավարները միասնաբար մշտնապէս եւ գործողութեան լուսագոյն ուղին, որ բարիք մը եղաւ մեր գաղութին համար, այսպէս, առ պիտի տուժէր շատ աւելին, քան ինչ որ պատահեցաւ անցնող տարիներուն ընթացքին: Քաղաքացիական կռիւներուն պատճառով, իրենք մէկ մասը երկրի ընկալութեան, ընկալանաբար ունեցանք կորուստներ. բայց կիրանանի մէջ որդեգրուած այդ փառաբանութեան պատճառով, կը կրկնեմ, այդ վնասը նուազագոյնի իշաւ:

Այսօր կիրանանի մէջ այդ փառաբանութիւնը կը շարունակուի: Վերջին շաբաթներու դէպքերը կան նոր պատասխանատուութեան առաջ դնելու փառաբանական կազմակերպութիւնները: Վստահ եմ, թէ տեղւոյն վրայ համապատասխան քայլեր կ'ընդունին, որպէսզի դարձաւ նուազագոյն չարիքով դուրս ելլան այդ կացութիւնէն: Թէ ինչու՞ մեր փառաբանական կազմակերպութիւնները չէին կրցած համագործակցութիւն ստեղծել ասկէ առաջ—գլխաւոր պատճառը ըստ ինչ, այն էր թէ կուսակցութիւնները համաձայն էին գործակցելու, միայն պայման էր որ անոնցով ո՞ւմ մէկը միատիրակալ ու միակողմանի շահերու յետամուտ պիտի ըլլար. մէկ խօսումով, իրականացիր կողմ իր կուսակցութեան շահերը պիտի գտնէր յաճուն ընկալանքական շահերուն: Այդ համաձայնութիւն մէկ մեկնած գործակցութեան սկսանք կիրանանի մէջ եւ արդիւններ եղաւ դրական:

Հ.՝ Ասկայն վերջերս, վից ամիսներու ընթացքին, Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը մասնաւորաբար միակողմանի շահեր ինչպէս որ անհատական քաղաքականութիւն մը կը վարէ Մեքսիկոյ մէջ արդիւն ըլլալով դրական չէզոքութեան քաղաքականութեան: Ինչպէ՞ս կը քաղաքացիականացուցանեն այս դիրքափոխումը եւ մեր կուսակցութիւնը այս ուղղութեամբ ի՞նչ քայլեր առաւ:

Պ.՝ Նախ ըսեմ թէ ճիշտ չէ հարցադրումը, որովհետեւ անոնք անջատողական քայլ չէր որ տեսնէին, այլ ինչպէս լաւ գիտեմք գաղութի փիլիսոփայական գոյութիւնը պաշտպանելու համար, իջնցներու պէտք ունեւին, եւ, դժբախտաբար, Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը առանց

խորհրդակցելու միւս փառաբանական կազմակերպութիւններուն (Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան եւ Սոցեալ Դեմոկրատ Հեղափոխական Կուսակցութեան) հետ, որդեգրեց այդ ընթացքը այն պատճառով որ, թէ ստիպուած էր պաշտպանել մեր գաղութին փիլիսոփայական գոյութիւնը: Այդ միջոցներուն, հարկադրաբար պէտք պիտի ունենար:

Մենք հանդիպումներ ունեցանք իրենց հետ եւ քաջատրեցիմք թէ սխալ էր այդ քայլը եւ կրնար վնասել դրական չէզոքութեան փառաբանութեան. բայց իրենք անդորոյտի մնացին եւ քաջատրեցիմք թէ որքան կարիք կայ այդ նիւթական միջոցներուն քանի որ ինչպէս էր չկար ու ստիպուած էին դիմել այդ քայլին:

Հակառակ առնուած այս քայլին, մենք ամէն ճիշդ քաղաքացիական, մէկն գոհորդութիւն ըրինք որպէսզի պահեմք դրական չէզոքութեան փառաբանութիւնը՝ ի շահ կիրանանի մեր գաղութին եւ սփիւռահայութեան:

Ճիշտ չէ ըսել թէ այդ փառաբանութիւնէն շեղուած են կուսակցութիւնները, որովհետեւ լիբանանահայ շրջանային մակարդակի վրայ կանգ մը հանդիպումներ տեղի կ'ունենան երբեք կուսակցութիւններու միջեւ, որպէսզի համագործակցաբար հետապնենք պաշտպանութիւնը եւ շահերը կիրանանի մեր ժողովուրդին:

Հ.՝ Իրեն հետեանք կուսակցութիւններու գործակցութեան, ժողովուրդը կը յուսար որ պիտի լուծուէր նաեւ սփիւռահայութիւնը մայրենի լեզուի ճիշդագոյն տալանքը: Սակայն իմացանք վերջերս թէ Ս. Էմիլիանի եւ Անթիլիասի միջեւ խորհրդակցութիւնները արժամաբար արկախուած են: Ինչպէ՞ կը քաղաքացիականացուցանեն:

Պ.՝ Ինչպէս լաւ որակեցիք, ամբողջ սփիւռքը կրճատ շատ խոր վիշտ մը ունեւին. եկեղեցական թաժամուտով հարցը: Մտա կանխուէն սկսած այդ հարցը 1956ին նոր թափ առաւ Կիլիկիան Կաթողիկոսի ընտրութեան շրջանին, երբ անոնքի միջոցներով դաշնակցութիւնը ուզեց տիրապետել Կիլիկիոյ Սեօղիին եւ այդպիսով փառաբանութիւնը վարել փորձեց սփիւռքի տարածքին:

Խորհրդակցութիւններ տեղի ունեցան անշուշտ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին եւ Անթիլիասի միջեւ եւ Արտուրեանի ընտրութեան նախօրեակին հասկացողութեան եկան որ վերսկսին քաղաքականութիւնները ու շաշտափն համգիլ համագործակցութեան: Ընտրութեան յետոյ, դժբախտաբար կարելի չեղաւ երկար շարունակել, որովհետեւ, ինչպէս էր վերջ ակնարկեցիք, մեծամասնական օգոստով նշարուեցաւ որ կար տակալին: Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը շատ տրամադիր չէր գիշերու իր իրենքին՝ ի շահ ստուրութեան եւ ի շահ ամբողջ ժողովուրդին:

Ներկայիս կայուն վիճակ մը գոյութիւն ունի եւ մեր փափաքն է, խորապէս, որ անկա կարելի ըլլայ վերսկսել, շարունակել եւ համգիլ դրական զբոսակցութիւններու:

Անոր յաջողութեան պայմանը շատ յստակ է ու որոշ: Հայաստանեայց եկեղեցին մէկ է եւ երբ մարմին մը մէկ է, երկու գոյու չի կրնար ունենալ: Էջմիածինի կաթողիկոսը Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսն է, եւ հետեւաբար Հայաստանեայց եկեղեցույ գերագոյն պետն է:

Ասիկա նշմարտութիւն մըն է, որուն դէմ կարելի չէ որեւէ պատրուակով մեղակցել: Իսկական հարցը անոր մէջ կը կայանայ: Եթէ կողմերը տրամադիր են իրենց անձնակազմը, կուսակցական ու հաստատական շահերը գտնելու համար հայ ժողովուրդին, այն ասեմ կարելի է յուսալ հաշտութեան գոյութիւնը:

Հ.՝ Լուս Անճրլուսի մէջ վերջերս կատարուեցաւ հիմնարկէք Թեքեան Մշակութային Միութեան Արշակ Տիգրանեան վարժարանին: Սփիւռքեայ սեղաւորի այս հանգրուանին, փաստն ո՞նք է: Ինչպէս մեր վարժարանը պիտի ունենայ իր իւրապատկառ ատաքցելութիւնը: Որպէս նախկին կրթական մշակ ու հասարակական գործիչ, ի՞նչ կ'ակնկալէք այդ վարժարանին:

Պ.՝ Իրեն իրական եւ հասարակական գործերով հետաքրքրուող անձ, կը կարծեմ թէ շատ կարեւոր ձեռնարկ մըն է Թեքեան վարժարանի մը հիմնումը Լուս Անճրլուսի մէջ: Անկա օճի իր յստակ դերը: Ուրախ եմք անշուշտ որ Գալիֆորնիոյ մէջ կային արդէն հայկական վարժարաններ: Անոնք կը կատարեն իրենց պարտականութիւնը իրենց կարողութեան սահմանին մէջ: Բայց անհրաժեշտ էր եւ տիրապետել որ Թեքեան Մշակութային Միութիւնը ունենար իր դպրոցը, իր կատարելու համար նոյն այդ պարտականութիւնը: Ինչպէս մեր ժողովուրդին: Լուս Անճրլուսի մէջ ունեւին հսկայ գաղութ մը: Հայեցի դաստիարակութեան անհրաժեշտութիւնը կը շեշտուի ամէն օր: Ուրախալի երեւոյթ է, որ Ամերիկայի մէջ գաղութներու մը կայ, վերածնունդ մը՝ հայեցի կրթութեան ստանալու փափաք ունեցողներու մէջ թիւ կը կայ:

Գալով Տիգրանեան վարժարանին, անկիս հայ եւ երիտասարդներու գործն է, որ իրեն իտեւ ուստիլի ունենալով հայ դպրոցի գաղափարը, անկարելի կարելի դարձուցին:

Շնորհիւ քաղաքացիներու նուիրատուութեանց, դպրոցին հողը գնուեցաւ ու այժմ շինարարական աշխատանքները տեղի կ'ունենան: Որոշումով է քաղաքացիներու գիտակցութիւնը հայ դպրոցի կարեւորութեան նկատմամբ: Առաջին հերթին շնորհաւորելի է ՀԲԸՄիութեան Ցիլանա Նախագահ՝ Տիգր Այնի Մանուկեանի հետաքրքրութիւնը: Ան ամէն ճիշդ քաղաքացիական վարժարանեան գաղափարը: Շնորհիւ Արշակ Տիգրանեանի իշխանական նուիրատուութեան, ինչպէս նաեւ Տիգր Այնի Մանուկեանի բարոյական ու ներապական մեղուկին, անկիս հնարաւոր կը դառնայ իր դռները բանալ յառաջիկայ տարուան վերամուտին: Սփիւռքի մէջ բոլոր կազմակերպութիւններու մասնաւոր կուսակցութիւններու եւ անոնց հետ գործող միութիւններու նպատակը եթէ ուզեմ հասարակ յայտարարի վերածել, կ'ունենան մէկ բան—Հայապահպանում: Մեր արժանաբեր պատելու, հայութեան լինելիութիւնը պահելու, մէկ խօսելով հայը հայ պահելու հզօրագոյն միջոցներն մէկը անշուշտ ընտանիքն է, յետոյ՝ դպրոցը եւ ապա ակունքը եւ եկեղեցին: Այդ ձեւով, որպէսզի, դպրոցը ունի կարեւոր իր դերը: Տրան երբ հայեցի դաստիարակութիւն կը ստանայ, մեր հոգեւոր արժեքներուն կ'ընտանայ եւ մեր իմացական արժեքներուն գնահատութիւնը կ'ընթարձայ ասեմ անկիս չի կարող ձուլուիլ ու այլասերուի: Այդ տեսակետով կ'ակնկալեմք որ Թեքեան Մշակութային Միութեան Արշակ Տիգրանեան վարժարանը կատարել իր դերը:

Ինչպէս գիտէք, յառաջիկայ տարի 75 ամակնի ՀԲԸՄիութեան: Հարց կու տանք Ձեզի, որպէս (Շարունակութիւնը էջ 10)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԻՆՉՊԷՍ ՈՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ Է

կիրակի, Յուլիսի 27ին, Ռամկավար Ազատական Կուսակցության պատկանող խումբ մը նուիրուած գաղափարակից ընկերներ, Ս. Գրիգոր Լուսաւորէի Մայր Տաճարի մէջ իրենց յարգանքի տուրքը մատուցելու Լիբանանի Ռ.Ա. Կուսակցութեան մարտական ուժերու նախկին ընդհանուր հրամանատար Ընկ. Զօհրապ Գէլիշանին, որ երկու տարի առաջ տապալուեցաւ անարգ փամփուռէ մը:

Այս դիպուածը առիթ կու տայ մեզի խորհրդակցելու, եւ մեր մտածումներու ընդմէջէն հաղորդակից դարձնելու ժողովուրդը պատմական իրապաշտ քաղաքականութեան մը, զոր իր հիմնադրութենէն իվեր կը վարէ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը՝ հայկական հողի վրայ ծընունդ առած միակ եւ առաջին կուսակցութիւնը:

1880 թուականին, հայ ժողովուրդի ծնունդի մայրաքարըը համարուող Վանին մէջ հիմնուեցաւ հայկական առաջին յեղափոխական Արմենական Կուսակցութիւնը, պայքարելու համար արեւմտեան թուրքին դէմ եւ ազատագրելու համար իր ժողովուրդը բռնատէր լուծէի: Ժամանակները այդ ձեւը կը պահանջէին, եւ Ռամկավար հայը ընդառաջ գնաց իր ժողովուրդի ձայնին: Ժամանակները փոխուեցան, եւ 1921 թուականին ծնունդ առաւ ռամկավարական տարբեր քաղաքներու միաձուլումը հանդիսացող Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը, զարկ տալու հայկական Մշակոյթին եւ դիմադրողական միջոցներով լուծելու ազգային անհետաձգելի հարցերը: Շատեր խորհեցան՝ ահաւասիկ հայութեան «պահպանողականները» համախորձըրեցան, մեր «յառաջդիմականի» դիմագիծով անացնենք զանոնք: Իսկ ուրիշներ այլ, անուանեցին մեզ համայնավարներ, պարզապէս պատկան մարմիններու առաջ յուղայութիւն խաղալու համար: Բայց Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը, գիտակից իր առաքելութեան հանդէպ ազգին, կը շարունակէ տալ այն ինչ որ պէտք է: Եթէ մարտական ուժեր պէտք են, ան պատրաստ է արամադրելու իր մարզուած ուժերէն: Վկայ Լիբանանի վերջին կռիւները եւ հերոս Զօհրապինը: Եթէ մտադրականներու պէտքը կայ, ան պատրաստ է զոհելու իր ուսեայ եւ զարգացեալ երիտասարդները, վկայ՝ Բարեգործականի անցեալի ու ներկայ:

Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը ազգային առողջ մտածելակերպի վրայ հիմնուած այն խմբակցութիւնն է, որ զինք հիւրընկալուող երկիրներու մէջ ապրելով որպէս օրինաւոր քաղաքացի, գիտէ ԻՆՉՊԷՍ ՈՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ Է գոհուիլ իր ժողովուրդի բարօրութեան եւ զեքազոյն նպատակներու իրագործման համար:

Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ: Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ: Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ:

Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ: Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ:

Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ: Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ:

Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ: Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ:

Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ: Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ:

Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ: Իր փոքրիկ կողմերով, մեր քաղաքը կը զարգանայ, եւ մեր ժողովուրդը կը զարգանայ:

ՎԵԹԵՐԱՆ ԸՆԿ. ՊՕՂՈՍ ՊԱԼԱՍԱՆԵԱՆ ՈՉ ԵՒՍ Է

Յուլիսի 23ին, յետ կարեւոր երկու օրերու իրաւագործական, մեզմէ բաժնուեցաւ Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան վերջին անդամ՝ Ընկ. Պօղոս Պալասանեանը, (Հայրիկը): Ընկ. Պօղոս Պալասանեան ճանապարհական գերդաստանի երեք անգամներէն է, ծնած Հանքե, հեղեօի դառնութիւնները համեմատ եւ որպէս գաղթական հեղափոխութեան հիւրընկալ այս անգործը նետուած: Քիչ ժամանակէն, իր անուարական կարողութիւններու շնորհիւ կը վերագտնէ ինքզինքն եւ երջանկներու հետ կը հիմնէ անուարական կարեւոր հաստատութիւն մը: Երիտասարդ տարիքէն ան-

դամակցած է Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան եւ Վ.Բ.Լ. Միութեան եւ միջեւ իր կեանքին կիբըր մնաց այդ երկուքին մշտական խորհրդատու եւ ջատագովը: անոնց առջեւ, ընկ. Պօղոս 45 տարիներ շարունակ, ոչ մէկ կիրակի քաջակալեցաւ միջինիցէն եւ ամէն հաստացեալի գոչեց: - Ե՛նչ մտաք, պայծառ մտաք: Իր հաստացեալի հոգիով այ մեծցուց իր 4 գաւակները՝ Արմանով, Լուսիքը, Մարիամ եւ Բերքով, որով՛ք այսօր գաղութիս մէջ Ուրիտեան եւ ազգին, հետեւելով իրենց հոր գծած ճիշտ ճիւղին: Վարձեղ կատար, Բարիքո:

Խոր Ցաւեր ԱՄԵՐԻԿԱ ՆԱՄԱԿ ԳՐԵՑԷՔ

Մեմ Լու Անըրը փոխարեւոյցն է շատ զրպած եմք, հիմա եւ նուիրութիւն կ'ըրբամ եւ «Պոլեք» քար մը ունիմ...: Այս ձեռի ճանապարհները կամ մեմորիանկ արուայտութիւնները շատերու համար սովորական երեւոյթներ են այս օրերուն:

Այն, քարեկամ մըն է որ մեզ տակաւին չէ մտցած, հակառակ անոր որ շատ սքազած ըլլայ կը բռնի (յաջող գնամակն մէջ սպաղաքապիտի գրէ՛, իսկ միւսին մէջ այլ պարզած):

Թէ ինչո՞ւ այսպէս կը գրեն եւ կամ ի՞նչ պատահած է իրենց: Պատճառները բոլորիս համար այլ յստակ ըլլայ կը բռնին: Սակայն ի՞նչ պտօն է ընել մնաց հարցի մը դիմաց: Ամերիկա նամակ գրելի...:

Այն շատ նամակ գրեցէ՛ք մեր Ամերիկա գտնուող քարեկամ մըն, ազգակնին, բոլոր: Միշտ յիշեցուցէ իրեն թէ հայ է, թէ հայերէն պտօն է գրել: Հոգ չէ թէ ինչ քրտած ըլլայ եւ երբեմն այ մեր գրածներուն զատարարն: Նամակ գրելը ազգային պարտականութիւնն է համարելով, պտօն է միշտ գրել: Իսկ ի՞նչ գրենք:

Այնքան արեւ ղեպի մասին: Թող ըլլայ շատ հասարակ կամ անձնաձեւ ղեպ մը: Բայց բոլոր ըլլայ հայերու մասին, հայ դրացիներուն կամ հայ գաղութին մասին:

Ամերիկա պուրմները ներս տեղի ունեցած ձեռնարկներու մասին: Թերեքրու մէջ գրուած շահեկան յօդուածներու մասին: Եթէ պտօն ըլլայ, լման բերքը դրկեցէ՛ք իրենց: Իմացուցէ՛ք իրեն նոր գիբի մը հրատարակութիւնը:

Վերջապէս, յիշեցուցէ իրենց թէ հայրենիքի մէջ մեր հայրենակցները ի՞նչ պրագործութիւններ կ'ընենք, մշակոյթի թէ գիտութեան ծիրերէն ներս:

Վստահ եղէ՛ք որ մեր աշխատանքը իր պտուղը պիտի տայ: Միշտ պտօն է զգացնել թէ, այլ գաղութի մեր հայրենակցները մեզմէ են եւ ուրիշը չ'են կրնանք ըլլալ:

(Հայկ) ՌՕՁԷԹ ԱԵՄԵԱՆ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՒՅՑ ՍՈՒՐԻ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԵՒ ՔԱՐՈՂՉԵՍՈՍՈՒԹԱՆՆՅ

10 ՕԳՈՍՏՈՍ.- Ե. ԿԻՐԱԿԻ ԶԿՆԻ ՎԵՐԱՓՈՒՄԱՆ.- Մայր եկեղեցու մէջ պիտի պատարագ ու բարոգ Արժ. Տ. Վազգէն ՔՔԵ. Ստեփանեան: ՍԱՐԿԱՆԱԳ.- Տրք. Տիգրան: ԵԳԵՑՈՂՔ.- Կոմիտաս Երգչախումբ:

17 ՕԳՈՍՏՈՍ.- ՎԵՐԱՓՈՒՄԱՆ Ս. ԱՍՏՈՒՄԵՍԻՆԻ.- Մայր եկեղեցու մէջ պիտի պատարագ ու բարոգ Հայրապետական Պատուիրակ Սրբազան Հայրը: ՍԱՐԿԱՆԱԳ.- Տրք. Վարդգէս: ԵԳԵՑՈՂՔ.- Արաքս Երգչախումբ, ղեկավարութեամբ Պր. Ժան Այվախեան:

24 ՕԳՈՍՏՈՍ.- Բ. ԿԻՐԱԿԻ ԶԿՆԻ ՎԵՐԱՓՈՒՄԱՆ.- Մայր եկեղեցու մէջ պիտի պատարագ ու բարոգ Արժ. Տ. Շաւարշ: ՍԱՐԿԱՆԱԳ.- Տրք. Վարդգէս: ՍԱՐԿԱՆԱԳ.- Տրք. Տիգրան: ԵԳԵՑՈՂՔ.- Ս. Գ. Լուսաւորի Կրթ.-Հաստատութեան Երգչակի խումբ:

31 ՕԳՈՍՏՈՍ.- Գ. ԿԻՐԱԿԻ ԶԿՆԻ ՎԵՐԱՓՈՒՄԱՆ.- Մայր եկեղեցու մէջ պիտի պատարագ ու բարոգ Արժ. Տ. Վազգէն ՔՔԵ. Ստեփանեան: ՍԱՐԿԱՆԱԳ.- Տրք. Վարդգէս: ԵԳԵՑՈՂՔ.- Մարի Մանուկեան Կրթական Հաստատութեան Երգչակի խումբ, ղեկավարութեամբ՝ Տիգրան Սարգսեան:

Հ.Բ.Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԱՀՐԱՄ ԱՊՏԱԼԵԱՆ ՀԻՄՆԱԳՐԱՄ

Շնորհապարտ զգացումներով կը հաղորդենք, թէ բաժնատուած վաստակաւոր կորակն մշակ Պրմ. Վահէ Վահեան, Պէրլորէն Հ.Բ.Ը. Միութեան մօտ վերջերս հաստատեց ՎԱՀՐԱՄ ԱՊՏԱԼԵԱՆ ՀԻՄՆԱԳՐԱՄ, սկզբնական 80,000 տղար գումարով, յանձնարեց նախաքաղաք յիշատակ իր վաղամտիկ գտնիւն, որ ինքնաշարժի ահարող արկածի մը զոհը եղաւ անկի ջան չորս տարի առաջ:

Նոյիրատուեան 50,000 տղարը թողնու է եղբարախտ Վահրամին, իսկ 10,000 տղարը գոյացած է պր. Վահէ-Վահեանի «Յուշարձան Վահրամի»:

Գիրքին հասոյցն է մասնաճիւղ բարեկամներու եւ օրատը ազգայններու փոխադրու ճուղներէն:

Այս առիթի կարեւորութեամբ կը յայտնենք, որ բազմազատակ կորակն մշակին ճակատի շաշկերտներու ազգին նախաձեռնութիւնը՝ ճանապարհորդ մը ուղեգրեցելով Վահրամ Ապարեան Հիմնադրամը, կը շարունակուի: Համաձայն հայ մամուլին մէջ լոյս տեսած ճիշտից, բոլոր ճուղները պիտի անկանան Հիմնադրամին մայր գումարին վրայ:

Հիմնադրամին տարեկան գտն կանաւոր պիտի յաւկարդի իրեն կրթարձակ ճակատներէն մէջ մասնակիցացումի-նետամու ուսանողներու կամ նախակրթական բովանդակութեամբ հայերէն կամ օտարալեզու ուսումնասիրութեան հրատարակութեան:

Հ.Բ.Ը. Միութեան Վահրամ Ապարեան Հիմնադրամը ծը-նունդն է Հայ Գրի եւ Գաղութի հանրամարտ պատարակու Վահէ-Վահեանի անխորակելի ոգին: պերճախօս ձեռնարկ մը, որ պիտի հանդիսանայ գեղեցիկ եւ մեղալի ուշաքանակ մը ճեզ Վահրամի յիշատակին:

ԳԻՒՆ ԿԵՂԵՆԿԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ Նի Երդ, Ն.Ե. Յուլիս 22, 1980

ԿՐՈՆԱԿԱՆ-ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՆՈՒՐՈՒՄՑ
ՀԱՅ ԵԿԵՂԻՑԻՆ
Դասախօս՝ Հայրապետական Պատուիրակ Գերշ. Տ. Դաւիթ Եպա. Մահակեան
Բարեցողութիւն՝ Կոմիտաս Երգչախումբ. Մեմակատար՝ Տիգրան Սարգսեան, եւ Լուսապետներու ցուցադրում՝ ճակատի Սարգսե Աշեան:
Ուրբաք, Սեպտեմբեր 5, 1980ին, ժամը 21ին, Հայ Կեդրոն արահիմ մէջ
Կը հրատիւր Կոմիտաս Երգչախումբը

Հայ Մօր Օրուան Առթիւ

ՄՕՐ ՉԵՌՔԵՐԸ

Գրեց՝ Պարոյր Սեւակ

Այս ձեռքերը՝ մօր ձեռքերը,
Հիմաուրց ու նոր ձեռքերը...

Ինչե՛ր սեսս, որ չեն արել այս ձեռքերը...
Պակուսիսս ս՞նց են պարել այս ձեռքերը՝
Ի՞նչ մազանձով,
Երգաճե՛րով:

Ինչե՛ր սեսս, որ չեն արել այս ձեռքերը...
Լոյսը մի՞նչել լոյս են մարել այս ձեռքերը,
Առաջնեկն է երբ որ ծնունել,
Նրա արդար կարով սնունել:

Ինչե՛ր սեսս, որ չեն արել այս ձեռքերը...
Ջրկամ կրել, հոգս են տարել այս ձեռքերը
Մով լուրքեմար,
Համբերութեամբ:

Ինչե՛ր սեսս, որ չեն արել այս ձեռքերը...
Երկինք պարզում սիւն են դարձել այս ձեռքերը
Որ չիլովի իր տան սիւնը՝
Որդին կուրից դառնայ տունը:

Ինչե՛ր սեսս, որ չեն արել այս ձեռքերը՝
Մի՞նչել տառի ձեռք են դարձել այս ձեռքերը,
Այս ձեռքերը՝ ուժը հասած,
Բայց բռուն հետ նոր ուժ գտած...

Քար են շրջել, սար են շարժել այս ձեռքերը...
Ինչե՛ր, ինչե՛ր, ինչե՛ր չարժեն այս ձեռքերը՝
Նա՛րք ձեռքերը,
Սուրբ ձեռքերը:

Եկել է այսօր մենք հաճութիւնով որդիքար
Մեզ աշխարհում ծնած, սնած,
Մեզ աշխարհում շահած, պահած,
Մեզնից երբեք չկէտացած,
Փռչի սրբող, լուսեց մեղող,
Ամկերը դատող, անկերը բանող,
այս ձեռքերը,
Քող որ ճագած ու կոչացած,
Բայց մեզ համար մտաւայ պէս
Խա՛ս ձեռքերը...

ՀԱՅԱՍՏԱՆ
ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՒՍԿՅԱԿԱՆ

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան Վարչութիւնը այսու եւ գալ իր բոլոր անդամակցութեան կողմէն խոր ցատկորդները յայնմեղ Պայասանեան, Հօրիկեան եւ Տեր Կարապետեան ընտանիքներուն, Միութեան Վերականգնողներէ՛ն՝ Պողոս Պայասանեանի անժամանակ մահուան տխուր առթիւ:

Ողբ. Պողոս Պայասանեանի մահուան առթիւ, փոխան ծաղկեպակի, Հ.Բ.Ը.Միութեան իզան հետեւեալ նորիստուորիները.-
500,000 պլան Փէսօ.-Ետեւեան եղբայրը, Պասանեան Ընտանիք.
300,000 պլան Փէսօ.-Պողոս Սարաֆեան, Եւ զաւակներ, Տեր եւ Տիկին Հայկ Էմիլեան, Վարդկար Հօրիկեան եւ զաւակներ, Աշապետեան Ընտանիք, Արսնուհի եւ Սոթիկ Գեղարեան, Հայկ Շահինեան եւ Գոհարիկ Տեր Անտիսեան եւ զաւակներ:

250,000 Փէսօ.- Տեր եւ Տիկ. Զօհրապ Տեր Կարապետեան 200,000 պլան Փէսօ.- Նահապետեան Ընտանիք, Ետուարտո եւ Խուան Շոնազեան, Վիսենթ Բարսեմեան, Սարգիս Գարեգեան, Անդրանիկ Էրչեան եւ ընտանիք եւ Տեր եւ Տիկ. Գեղար Սարաֆեան:

150,000 պլան Փէսօ.- Վահրամ Հարապետեան, Տեր եւ Տիկ. Արտաշես Վանաբեհեան, Տեր եւ Տիկ. Յակոբ Միւսանեան, Տեր եւ Տիկ. Յովսէփ Նարիկեան եւ Տեր եւ Տիկ. Արսէն Միսնեան:

100,000 պլան Փէսօ.- Տեր եւ Տիկ. Կարպիս Մալիաւեան, Տեր եւ Տիկ. Գեղար Քէշիշեան, Տեր եւ Տիկ. Ռուբէն Քէշիշեան, Խուան Մարտեանեան, Պետրոս Գորոկ, Կարոս Բուշիշեան.

50,000 պլան Փէսօ.- Տեր եւ Տիկ. Սօթր. Նիշոյաւ Հերոյն, Տեր եւ Տիկ. Նազարէր Գոշեան, Տիկ. Մարիա Գորոկ եւ զաւակներ, Տեր եւ Տիկ. Գեղար Գալպետեան, Տեր եւ Տիկ. Խորիկ Մարկոսեան, Մարթին Փարլապեան, Պերկասիկ ընտանիք, Ռազմունի խորեան եւ ընտանիք եւ Իրզան եղբայրը.

50,000 պլան Փէսօ.- Հայկ Հարապետեան եւ Մանուկեան եղբայրը.

20,000 Փէսօ.- Տեր եւ տիկ. Կիրակոս Աշապետեան.

Հակոբ Մանուսեան եւ Ընտանիք, Տեր եւ Տիկ. Տօթր. Նիշոյաւ Հերոյն, Տեր եւ Տիկ. Նազարէր Գոշեան, Տիկ. Մարիա Գորոկ եւ զաւակներ, Տեր եւ Տիկ. Գեղար Գալպետեան, Տեր եւ Տիկ. Խորիկ Մարկոսեան, Մարթին Փարլապեան, Պերկասիկ ընտանիք, Ռազմունի խորեան եւ ընտանիք եւ Իրզան եղբայրը.

50,000 պլան Փէսօ.- Հայկ Հարապետեան եւ Մանուկեան եղբայրը.

20,000 Փէսօ.- Տեր եւ տիկ. Կիրակոս Աշապետեան.

Cursos de idioma armenio
Comenzan en la UGAB los cursos de idioma armenio para adultos correspondientes al 2º semestre. Los mismos se dictan en la Institución todos los sábados de 17 a 19 hs.

ԲԱՐՈՒՆԱԿ ԹՈՎԱՄԱՍԵՆ

(Շարունակում էէ ՏԵՆ)

Միութեան տարիներու փորձառու եւ նուիրուած ղեկավարներն, արդեօք 75 ամեակի սեմին Միութեանը ի՞նչ ընելու է որպէս առաքելութիւն Ամբարիկայի մէջ թէ՛ այլուր:

Պ.- Այս հարցին լիովին չեն կրնար պատասխանել, որովհետեւ երկար ժամանակի կարօտ է, բայց հակիրճ կերպով բան՝ թէ, ՀԲԸՄիութիւնը հիմնուելէն անկրպակաւ առաջ, մտադրականներ-վաճան Բիւրեճեան, Արփիար Արփիարեան, Մ. Նաթանեան, Ն. Տաղապետեան- խիստ մտածող էին հայտնական վիճակով: Մտածո է թէ ջարդի տեղի կ'ունենային Սասունի, Մուշի, Կիլիկիայի մէջ եւ այդ օրերու մտածողները հաւատում էր մտահոգուելին հայտնական ներկայով: Անոնք ուղեցին հայկական միութիւն մը հաստատել: Ուրեմն, ՀԲԸՄիութեան ակզրեմական մատակարար ընկերային էր, ժողովուրդին ընկերային վիճակը բարելաւելու էր:

Անկախ շատ քան ըրաւ եւ կը շարունակէ ընել տակաւին: Ժամանակ մը ան ստիպուած եւ ժողովուրդին փաշտական գոյութեամբ զբաղուելու, տնտեսական մատակարար տալ եւ որբանոցներ բանալ: Մեր գաղութները երբ սկսան այլուս կազմակերպուել եւ տնտեսական որոշ դիրքի մը հասան, Բարեգործական անկրպակաւ մտածեց միջոցներ որոնել կրկական կարիքներուն հասնելու, ընկերային ու երիտասարդական շարժումներուն տեղ կանգնելու, որպէսզի մեր երիտասարդութիւնը դաստիարակուի ազգային ու տոհմիկ կրթութեամբ: Հայաստանի անկախութեան գծով ան կատարեց գնահատելի ծառայութիւն:

Շատ գնահատելի է դարձնալ որ վերջին երեսունամեակին մենք բախտաւորութիւն ունեցած ենք նախապատեմական մէկ կարգադրութեամբ կարծես, ունենալու Տիար Այեք Մանուկեանի (մահ ղիկաւար մը, իմաստասէր եւ հեռուստան, հայրենասէր եւ հայասեր նախադաս մը, որ կու տայ ինչ որ ունի: Ոչ միայն ներկայան առատ նուիրատուութիւններով կը հասնի մեր ժողովուրդին, այլ՝ կարծէք հասարակական գործիչ, տղա-տեղ պարտելով

հայաստանական արժէքը կը բացատրէ եւ ժողովուրդը կ'առաջնորդէ:

Վտահ են անոր մտքին մէջ շատ մը ծրագրեր կան գալիքի մասին: Տես այսու մարքեմէն որ հայ գաղութներու մէջ ղրքախոսութիւնները չպատահին եւ Տիար Այեք Մանուկեան իր միջոցներով հասնի իւրաքանչիւր գաղութի կարիքներուն, որպէսզի սերմանէ հայ հեռուոր նկատակները եւ իսնակաւորէ հայ երիտասարդութիւնը այդ գաղութարարաններով: Միակ այդ է, հայաստանականութիւնը կրնայ չէ յաջողանել առանց հեռուորը որ տեսիլիքի եւ իսնակի:

Հոս անհրաժեշտ էր նկատուեալ անկեղծ թէ ՀԲԸՄիութիւնը իր պարտականութիւնը կը կատարէ կարիքներեանց սահմանին մէջ. բայց ամբան մեծ պատասխանատուութիւն ստանձնած է իր ուսման վրայ, որ անհրաժեշտ կը դառնայ որ հայ ժողովուրդը ամբողջութեամբ նեցուկ կանգնի իրեն: Հայաստանայց եկեղեցին եւ Բարեգործականի համակիր կազմակերպութիւնները ամբողջութեամբ կը գործակցին, որպէսզի անկախ, յաջողի իր առաքելութեան մէջ, որ շատ դժուարին է բայց ոչ անկարելի: Ես համարում եմ որ 75 ամեակի առիթով ՀԲԸՄի գաղութարակից ու ուղեկից կազմակերպութիւնները, ինչպէս նաեւ Ամենայն Հայոց Կարողիկոսի գլխաւորութեամբ Հայաստանայց եկեղեցին գորակցի պիտի կանգնին, որպէսզի յաջողի այդ առաքելութիւնը:

Վեցնի ինչեղծ թէ ՀԲԸՄիութիւնը Գահիրէի մէջ հիմնուած օրէն իսկ օրհնութիւնը ունեցած է Ամենայն Հայոց Կարողիկոսին, սկսեալ Սիրիան եւ Հայրիկէն մինչեւ այսօրուան կազմէն Ա. Վեհափառը: Այս բարոյական խոշոր ուժ է ՀԲԸՄիութեան համար:

Հ.- Վերջին Տարուան մը, սիրելի Փրօֆ. Թովմասեան: Կրնա՞ք վերջին տարիներու Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան կարճակերպական աշխատանքներուն մասին ակնարկ մը ընել իրերէ ղիկավար ընել:

Պ.- Մեր գաղութ արագութեամբ դարձն է: Ամէն ինչ շատ արագ կը սուրբ. եւ ես նրախորտեման ու հպարտութեամբ կը յայտարարեմ թէ մեր կուսակցութիւնը յաջողութիւններ տրամադրած է

ինչ մը ամէն տեղ էլայ պահելով օրուան պահանջներին հետ:

Անշուշտ կարելի էր անկին ընել եւ պիտի ըլլայ. բայց եղածը որոշ չափով գոհացուցիչ կարելի էր նկատուել: Օրինակ, Լոնտոնի մէջ գորտար կազմուեալ մակերպութեան վերձարեան եւ Թէլէհան Մշակուածուցի միութիւնն ու Ռ.Ա.Կ.ը, որոնք ծրագրուած աշխատանք մը կը տանին իրենց կեդրոնը ունենալու համար:

Ձիս խանդավառող ուրիշ երկու գաղութներ ղեկ կան. մէկը՝ Գանատից գաղութն է, որ շատ կարող ղեկավարներու շնորհիւ ունեցած ու շատ անձն է հայ կեանքը: Ապագայ շարքաբարկը կը զի նորաստարակուտ տանց վճարով խմբակը ունենալու. բոլորը կամովին կ'աշխատեն: Զոհարարութեամբ մի, անանձնական համագումարէն խոր նուիրատուները ղեկին կանգնեալ տեսնուած են եւ մամուլ, եւ ղրքարարութեամբ եւ մշակութային կեդրոններ:

Նոյնպէս շատ խանդավառ եւ Հարապետեան Ամենայն Հայոց կեդրոնը, որ դարձան ոչինչէն սկսած շարժումներ մը կայ հուն: Վերջին քանի մը տարիներու ընթացքին, կուսակցութիւնը լոյս ընծայեց մարտապատասխանութիւնը, որը նուրիստանց անց վճարով խմբակը ունենալու, նոյն ու ժողովրդական կարգաւորումները, եւ իսկ որոշ մը կը տեսնէ Հարապետեան Ամենայն Հայոց կայ գաղութներուն համար:

Եւ կարելի է այսպէս շարունակել տակաւին Ռամկավար Ազատական Կուսակցութիւնը, Թէլէհան Մշակութային Միութիւնը եւ ՀԲԸՄիութիւնը գործակցաբար կը շարունակեն ազգանորոշ աշխատանքը: Յուսատեանի մէջ նոր բերքի նորաստարակութիւնը վտահ են թէ նոր խանդավառութիւն պիտի տեսնուէ մեր շրջանակին եւ Ամենայն Հայոց Տիարեանեան Վարժարանը եւ մանկակայի Արեւիկեան արհի խանդավառութիւնը իր լոյսով իր ներկայութիւնը:

Մենք երբեք տիրապետուող ձգտումը չենք ունեցած եւ չենք կրնար ունենալ: Մտային է մեր նպատակը եւ առանց ակնկալութեան ու անանց վարձատրութեան:

Այդ ոգիով է որ պէտք է շարունակենք: Վտահ են թէ այդ ոգին որ կը տիրէ Պէրլուրի, Պուրնու Այրէսի թէ Լոնտոնի մէջ, այնպէս այլ Լոս Անջելէսի, Փարիսի թէ Նիւ Եորքի մէջ:

Նիւ Եորք

DONACIONES A SARDARABAD

Con motivo del Bautismo de Andrés NOURIAN, nuestro

periódico ha recibido las siguientes donaciones:

Puzant Kidjekouchian y señora	\$ 100.000
Isaac Nourian y señora	100.000
Krikor Nourian y señora	100.000

Donaciones efectuadas "En Lugar de Flores" y por el fallecimiento del señor BOGHOS BALASSANIAN

Nahabet Nahabetian y familia	\$ 300.000.
Haig Shahinian y familia	300.000
Daniel Youssefian y familia	200.000
Mihran Sarafian y familia	200.000
Krikor Nourian y familia	200.000
Eduardo Guezikaraian	100.000
Vartev Horigian e hijo	100.000
Hagop Macaryan y familia	100.000
Kevoik Kalaidjian	100.000
Jorge Sarafian	100.000
José Narkizian	100.000
Maria Koruk e hijo	50.000
Maritza Guezikaraian	50.000
Dikranian Hnos.	50.000

Con motivo del nacimiento de su nieto, Rubén Vartan, Vartev y Dicranuhi Horigian realizaron las siguientes donaciones:

Nor Hadjin	\$100.000
Sharyum	100.000
Sardarabad	100.000

Por su parte, el señor Garnik Hossian y familia donaron a SARDARABAD la suma de \$200.000, en memoria de la señora Amenuhi Hossian.

DONACION A TEKEYAN

Con motivo del fallecimiento del Rector y Profesor del Colegio Comercial N°1, "Joaquín V. González", señor EDUARDO CACERES ZELAYA y en lugar de flores, el señor ESTEBAN SAHATLIAN ha donado a la Asociación Cultural TEKEYAN la suma de \$ 100.000.

Dr. JORGE LUIS BALASSANIAN
Médico del Servicio de Cardiología
del Hospital Militar

Dr. SARKIS BALASSANIAN
Jefe del Servicio de Cardiología
del Hospital Pirovano

Calles 531, 1° C.
Tel. 40-7589

Lunes a Viernes
16-19 horas

U.G.A.B.

Promoción 1981
Instituto Marie Manoogian
Domingo 10 de agosto
13 horas

MANTI PARTY FAMILIAR

Pro-Viaje de Egresados
organiza
Comisión de Padres

IRAN

*La colectividad
armenia
preocupada:*

La obligación establecida para las mujeres iraníes de vestirse con las vestimentas típicas islámicas, se ha constituido en un hecho preocupante para los círculos armenios. Para dilucidar el punto de vista de la comunidad armenia a este respecto, el Arzobispo Armenio de Teherán, Monseñor Ardak Manukian, ha buscado clarificar la situación diciendo que el hecho de la vestimenta femenina y de tener que taparse la cabeza ha creado una situación casi desesperante en los círculos armenios.

Sin duda la orden del Gobierno, que se ha transmitido oralmente y también por la prensa y la radio, ha sido clara: "Las Mujeres que trabajan en las Oficinas del Gobierno deberán vestirse con el atavío islámico".

El Arzobispo Ardak, comentando esta orden ha dicho que, en relación a las minorías no se ha formulado ninguna declaración oficial. Y se cuestiona: ¿Cómo es la vestimenta islámica?

Perteneciendo a una minoría religiosa cualquiera, y en nuestro caso los armenios; también están sujetos a esa disposición?

El dirigente mencionado ha manifestado, también que, de acuerdo con la orden indicada: debe obedecerse o renunciar al empleo oficial.

Considerando que en Irán el desempleo aumenta día a día, debe tratarse no obstante de no llegar a casos extremos para no perder un empleo que tanto cuesta conseguir. Y ha recalcado que "si la cuestión se trata en el terreno religioso", entonces hay que usar la vestimenta iraní, vale decir que en nuestro caso la mujer debe vestirse con ropas cristianas. Pero: ¿cuál es la vestimenta cristiana? ¿Acaso el cristianismo se ocupa de vestimentas? No. Entonces debemos sugerir, por ejemplo, vestimenta típica armenia".

La mayoría de las mujeres armenias están dispuestas a resistir la orden del gobierno pero, finalmente han dispuesto, "por ahora", presentarse en las calles y en sus empleos con vestimentas discretas y hasta cierto punto cubiertas.

UNION PATRIOTICA DE LOS ARMENIOS DE AINTAB

Donaciones recibidas por el fallecimiento del señor ANTONIO ARSLANIAN

Yeranig Bochgezian e hijo	150.000
Lidia Abadjian e hijo	100.000
Ovsanna Bochgezian de Arslanian	100.000
Abraham Sulahian	50.000
Alexan Abadjian	50.000
Missak Apkarian	50.000
Jorge Margossian y Flia.	50.000
Manuel Arslanian y Flia.	50.000
Carlos Levonian	50.000
Sahak Kundakdjian	50.000
Dicran Abadjian	20.000
Elisa Tufekisian	10.000

U.G.A.B.
DISERTARA

Sr. JOSE GOBELLO
TEMA: BUENOS AIRES DE MI AMOR

Viernes 8 de agosto, 21 horas

Acevedo 1322

ENTRADA LIBRE

HOKEHANKISD

El próximo domingo 17 de agosto, luego de la celebración de la Santa Misa dominical, se rezará en la Iglesia Catedral San Gregorio El Iluminador un oficio de Requiem en memoria de nuestro querido

JOSE ALBERTO KLENIDJIAN

con motivo de cumplirse el 5º aniversario de su fallecimiento.

Por la presente invitamos a parientes y amigos a asistir al mismo, para rezar juntos por el eterno descanso de su alma.

Su esposa Alicia Bochgezian de Klendjian e hijos
Sus padres Kevork Klendjian y Sra.

Equipos de Audio

DI GI ACOUSTIC

Véalos y Escúchelos

Cuchian y Cuchian

Paso 327

48-6627

OTOÑO DORADO EN ARMENIA

ՊԱՆԻ ԱՐՄԵՆԻԱ

Salimos
el 21 de setiembre

Recorremos:

**PARIS
LONDRES
LENINGRADO
EREVAN (14 días)
MOSCU
ATENAS**

OPCIONAL: VENECIA - FLORENCIA - ROMA - MADRID - ANDALUCIA.
ACOMPAÑADO DESDE BUENOS AIRES.
VOLANDO CON VARIO CUOTAS FIJAS

CON EL ASESORAMIENTO DE CACHO DEMIJIAN
RECOMENDAMOS

SARMIENTO 552
PISO 11º
TEL. 48-0090/2944 y
46-0420
BUENOS AIRES
E.V.T. Pst. 0229/73

ORTOPEDIA

Bartamian S. A.
PRESENTA SU LINEA COMPLETA DE
PIE RECTOR

- Plantillas Correctoras
- Artículos Ortopédicos y Taloneras
- Deportivo: con plantilla incorporada para la continuidad del Tratamiento
- Preventivo con arco incorporado para la Correcta formación del Pie
- Para usar con plantillas: Contra Fuerte Elevado, Rígido, con taco de Thomas

Precio Individual \$25.000.

BELGRANO 1699 - T.E. 45-5213

En El Mes De Septiembre, La

ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN

En un nuevo esfuerzo en la difusión de la canción armenia, presenta por primera vez en las colectividades armenias del Río de la Plata, al conocido cantante popular

MAXIM PANOSSIAN

Triunfante en Beirut, Paris, Nueva York, Montreal, Los Angeles y Las Vegas. Interpretando sus éxitos "Karun es intz Hamar", "Navavar", "Ganach Derev" y otros.

Սեպտեմբեր ամսուան ընթացքին ,

ԹԷՔԵԵԱՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Կը ներկայացնէ

ՀԱՐԱԻԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅԱՀՈԾ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐՈՒՆ
Հայկական Ժողովրդական եւ Էսդրատային Երգիչ

Մաքսիմ Փանոսեանը